energiavirasto
energimyndigheten

Dnro 1419/002/2017

Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki

Ohje tuenhakijalle

Energiaviraston ohje

17.1.2020

Versiohistoria

	Päiväys	Keskeiset muutokset
1.0	3.7.2017	Ensimmäinen versio.
1.1	28.8.2017	Täsmennetty tuote- ja laitosmääritelmää sekä ohjeistusta valtiotukien ilmoittamiseksi.
1.2	18.9.2017	Täsmennetty ohjeistusta laitoksella tapahtuvan sähkön- ja lämmöntuotannon osalta, sekä tehty tarkennus tuotantotuesta liittyen laitoksen saamiin muihin tukiin.
1.3	19.1.2018	Tarkennettu salassa pidettäviä tietoja, muiden valtiontukien ilmoitustapaa ja viitejakson määrittämistä. Lisätty esimerkkejä todentajalle esitettävistä dokumenteista todennuksen yhteydessä. Päivitetty ohje vastaamaan vuosien 2018-2021 hakemusaikataulua. Lisätty päästöoikeuden termiinihinta vuodelle 2018. Tarkennettu ohjeessa käytettävää termistöä tuotejaottelussa. Muutettu kappaleiden järjestystä ja otsikointia luvuissa 4 ja 6.
1.4	17.12.2018	Täsmennetty laitoksen toiminnan osoittamista kappaleissa 2.3 ja 4.1.2. Lisätty esimerkit sähkön hankintatavoista hiilidioksidikustannuksen osoittamiseksi. Päivitetty tuenhakemisen aikataulu.
1.4.1	11.1.2019	Lisätty päästöoikeuden termiinihinta vuodelle 2019.
1.4.2	17.1.2020	Päivitetty tiedot suomi.fi-valtuutuksesta SATU-järjestelmää varten. Lisätty päästöoikeuden termiinihinta vuodelle 2020.

Sisällys

MÄÄRITELMÄT 5
1 JOHDANTO 8
2 KOMPENSAATIOTUKIJÄRJESTELMÄN KUVAUS 9
2.1 TUKEEN OIKEUTETUT TOIMIALAT 9
2.2 LAITOSMÄÄRITELMÄ 12
2.3 LAITOKSEN TOIMINTA 12
2.4 TUKEEN OIKEUTETTU TUOTANTO JA SÄHKÖNKULUTUS 13
2.4.1 EF-tuotteet 13
2.4.2 E- ja E_2 -tuotteet 13
2.4.3 Tuotteiden määrittäminen 14
2.4.4 Laitoksella tapahtuva sähkön- ja lämmöntuotanto sekä omakäyttösähkö 15
2.5 KOMPENSAATIOTUEN MÄÄRÄYTYMINEN 16
2.5.1 Tuotannon perustella laskettava tuki 17
2.5.2 Sähkönkulutuksen perusteella laskettava tuki 18
2.5.3 Tuen laskentakaavoissa käytettävät vakiot 19
2.5.4 Kapasiteetin merkittävä laajentuminen 19
2.5.5 Tuotantotason lasku 20
3 TOIMENPITEET KOMPENSAATIOTUEN HAKEMISEKSI 21
3.1 SATU-JÄRJESTELMÄN KÄYTTÄJÄKSI 21
3.2 KOMPENSAATIOTUEN HAKEMINEN 23
3.3 TODENTAJAN VALITSEMINEN JA ROOLI 23
4 TUKIHAKEMUKSEN SISÄLTÖ JA EDELLYTETTÄVÄT TIEDOT 25
4.1 TIETOKORTTI 2: SELVITYS TOIMINNANHARJOITTAJAN TUKIKELPOISUUDESTA 25
4.1.1 Vahvistus sähkön hinnan sisältämästä hiilidioksidikustannuksesta 25
4.1.2 Laitoksen toiminta 29
4.1.3 Muut laitoksen saamat tuet 30
4.2 TIETOKORTTI 3: TUEN LASKENNAN LÄHTÖTIEDOT 32
4.2.1 Toimialat ja tuotteet 32
4.2.2 Viitejakson määräytyminen 33
4.2.3 Viitevuosittainen tuotannon tai sähkönkulutuksen määrä 35
4.2.4 Tarkasteluvuoden tuotanto tai sähkönkulutus 35
4.2.5 Sähkönkulutuksen mittaaminen 35
4.2.6 Sähkönkulutuksen mittaamisen menetelmät 36
4.2.7 Yhteisten prosessien sähkönkulutuksen jakaminen 37

4.2.8 Päästöjen laskenta 38
4.2.9 Tuotantotason lasku 40
4.2.10 Kapasiteetin merkittävä laajentuminen 40
4.2.11 Muut tiedot laitoksen toiminnasta 44
4.3 TIETOKORTTI 4: TODENTAJAN TODENNUS, SALASSA PIDETTÄVIEN TIETOJEN YKSILÖINTI JA ALLEKIRJOITUS 45
4.3.1 Julkisuus ja salassa pidettävät tiedot 45
4.3.2 Hakemuksen allekirjoittaminen 45
5 TUEN LASKENTA SATU-JÄRJESTELMÄSSÄ 46
5.1 TUOTANNON PERUSTEELLA LASKETTAVA TUKI 46
5.1.1 E-tuotteet 46
5.1.2 E_2-tuotteet 47
5.2 SÄHKÖNKULUTUKSEN PERUSTEELLA LASKETTAVA TUKI 48
6 HAKEMUKSEN KÄSITTELY, TUKIPÄÄTÖS JA MAKSATUS 50
6.1 HAKEMUKSEN VIREILLETULO 50
6.2 HAKEMUKSEN KÄSITTELY JA KIELI 50
6.3 PÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ 50
6.4 MUUTOKSEN HAKU 51
6.5 TUEN MAKSAMINEN 51
6.6 TIETOJEN SÄILYTTÄMINEN 51

LIITE 1 Kompensaatiotukikelpoiset tuotteet ja PRODCOM-koodit

LIITE 2 E- ja E_2-tuotteiden vertailuarvot (lain liite 2)

MÄÄRITELMÄT

Samoin kuin kompensointilaissa, tässä ohjeessa tarkoitetaan:

alkukapasiteetilla kahden suurimman kuukausittaisen tuotantomäärän keskiarvoa tammikuun 1. päivän 2005 ja joulukuun 31. päivän 2011 välisenä aikana olettaen, että laitoksen osa on toiminut tällä teholla 720 tuntia kuukaudessa 12 kuukautena vuodessa; ellei asetettua alkukapasiteettia voida määrittää edellä mainitun mukaisesti, laitoksen osan kapasiteetti todennetaan kokeellisesti Energiaviraston ja todentajan valvonnassa sen varmistamiseksi, että käytetyt muuttujat ovat kyseiselle toimialalle tyypillisiä ja että kokeellisen todennuksen tulokset ovat edustavia;

Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihinnalla Euroopan unionin päästöoikeuden joulukuussa erääntyvän yhden vuoden johdannaissopimuksen päivittäisten päätöshintojen keskiarvoa euroina kaupankäyntivolyymiltaan suurimmassa Euroopan talousalueella toimivassa päästökauppapörssissä tarkasteluvuotta edeltävänä kalenterivuonna;

hiilidioksidin päästökertoimella arvoa 0,67 tCO_2/MWh;

perustuotoksella keskimääräistä tukikelpoisten tuotteiden tuotantoa tonneina vuodessa viitejaksolla 2005–2011 sellaisten laitosten osalta, jotka ovat olleet toiminnassa kaikkina kyseisen viitejakson vuosina; seitsemän vuoden viitejakson ajalta yksi kalenterivuosi voidaan jättää jakson ulkopuolelle; taikka, jos laitos ei ole ollut toiminnassa kaikkina viitejakson 2005–2011 vuosina, laitoksen keskimääräistä tuotantoa tonneina vuodessa niiltä vuosilta, jotka laitos on ollut toiminnassa, kunnes laitoksen toiminnasta on tiedot seitsemän vuoden ajalta; viitejakson ajalta yksi kalenterivuosi voidaan jättää jakson ulkopuolelle; taikka, jos laitos ei ole ollut toiminnassa vähintään yhtenä vuonna vuosien 2005–2011 aikana, vuosittaista tuotantoa tarkasteluvuonna, kunnes toiminnasta on tiedot neljältä vuodelta, ja tästä lähtien kolmen edeltävän vuoden tuotannon keskiarvoa;

sähkönkulutuksen perustasolla keskimääräistä sähkönkulutusta megawattitunteina vuodessa viitejaksolla 2005–2011 sellaisten laitosten osalta, jotka ovat olleet toiminnassa kaikkina kyseisen viitejakson vuosina; seitsemän vuoden viitejakson ajalta yksi kalenterivuosi voidaan jättää jakson ulkopuolelle; taikka, jos laitos ei ole ollut toiminnassa kaikkina viitejakson 2005–2011 vuosina, laitoksen keskimääräistä sähkönkulutusta megawattitunteina vuodessa niiltä vuosilta, jotka laitos on ollut toiminnassa, kunnes laitoksen toiminnasta on tiedot seitsemän vuoden ajalta; viitejaksojen ajalta yksi kalenterivuosi voidaan jättää jakson ulkopuolelle; taikka, jos laitos ei ole ollut toiminnassa vähintään yhtenä vuonna vuosien 2005–2011 aikana, sähkön vuosikulutusta tarkasteluvuonna, kunnes toiminnasta on tiedot neljältä vuodelta, ja tästä lähtien niiden kolmen edeltävän vuoden sähkönkulutuksen keskiarvoa, joiden osalta toiminnasta on tiedot;

sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla tuotekohtaista sähkönkulutusta megawattitunteina tuotostonnia kohti liitteessä 2 luetelluille tuotteille; jos tuotteen vertailuarvo ilmoitetaan hiilidioksiditonneina tuotostonnia kohti, arvo muunnetaan sähkönkulutuksen vertailuarvoksi liitteessä 2 kuvatulla tavalla;

tarkasteluvuodella kalenterivuotta, jonka tietojen perusteella tukea haetaan;

toiminnanharjoittajalla luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on tosiasiallinen määräysvalta tukeen oikeutetun laitoksen toiminnasta;

toissijaisella sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla arvoa 0,8;

tuki-intensiteetillä prosenttiosuutta tuen määrän laskemisen perusteena olevista tiedoista siten, että tarkasteluvuosina 2016–2018 tuki-intensiteetti on 40 prosenttia ja tarkasteluvuosina 2019 ja 2020 tuki-intensiteetti on 37,5 prosenttia.

Samoin kuin kompensointiasetuksessa, tässä ohjeessa tarkoitetaan:

ilmaisjakopäätöksellä komission päätöstä 2011/278/EY päästöoikeuksien yhdenmukaistettua maksutta tapahtuvaa jakoa koskevien unionin laajuisten siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaisesti;

tuotantokapasiteetilla laitoksen kahden korkeimman kuukausittaisen tuotantomäärän keskiarvoa kuutena ensimmäisenä kuukautena muutetun toiminnan alkamisen jälkeen. Muutetun toiminnan katsotaan alkaneen, kun laitos on saavuttanut suunnitellun toimintatason, kuitenkin viimeistään 180 päivää teknisen muutoksen jälkeen.

Lisäksi tässä ohjeessa tarkoitetaan:

asianmukaisilla välillisillä päästöillä vertailutuotteen kattamien prosessien sähkönkulutusta megawattitunteina kerrottuna keskimääräisellä eurooppalaisella päästötasokertoimella. Laskennassa käytettävä viitejakso on korkeampi seuraavista: 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010.

keskimääräisellä eurooppalaisella päästötasokertoimella arvoa 0,465 tCO_2/MWh;

laitoksella kiinteää toiminnallista kokonaisuutta, jossa tuotetaan yhtä tai useampaa kompensointilain liitteessä 1 mainittujen toimialojen tuotteita, sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa;

prosesseihin tuodulla lämmöllä vertailutuotteen kattamiin prosesseihin tuotua lämpöä ilmaistuna yksikössä TJ. Laskennassa käytettävä viitejakso on joko 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010, riippuen siitä kumpi on korkeampi. Prosesseihin tuotu lämpö lasketaan vuotuisen lämmön mediaanina ilmaisjakopäätöksen 9 artiklan 3 ja 6 kohtien mukaan;

prosesseihin tuodun lämmön vertailuarvolla arvoa 62,3 tCO_2/TJ;

suorilla kokonaispäästöillä Vertailutuotteen kattamien prosessien suorien päästöjen ja prosesseihin tuotuun lämpöön sisältyvien päästöjen summaa. Prosesseihin tuotu lämpö (TJ) muunnetaan päästöiksi (tCO_2) kertomalla se vertailuarvolla 62,3 tCO_2/TJ. Suorat päästöt lasketaan vuotuisten päästöjen mediaanina ilmaisjakopäätöksen 9 artiklan 5 ja 6 kohtien mukaan. Laskennassa käytettävä viitejakso on joko 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010, riippuen siitä kumpi on korkeampi.

teknisellä muutoksella sekä yksittäisen laitoksen tekniseen laitteistoon ja toimintaan liittyvää fyysistä muutosta, että tällaisten muutosten sarjaa;

toimialalla NACE Rev 1.1 mukaista tuotekokonaisuutta jaoteltuna 4- tai 6-numerotasolla kompensointilain liitteen 1 mukaisesti;

toissijaisen vertailuarvon tuotteella (EF-tuote) tuotetta, joka on oikeutettu kompensaatioon, mutta jolle ei ole määritetty tuotekohtaista sähkönkulutuksen vertailuarvoa, vaan siihen sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen vertailuarvoa;

tuotteella laitoksessa valmistettavaa raaka-ainetta, prosessiainetta, väli-, sivu-, liitännäis-, lopputuotetta tai muuta vastaavaa asiaa, josta käydään tai voitaisiin käydä kauppaa laitoksien välillä;

tuotekohtaisen vertailuarvon tuotteella (E- ja E_2-tuotteet) tuotetta, joka on oikeutettu kompensaatioon ja jolle on määritetty tuotekohtainen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo. Jos vertailuarvo on määritelty yksikössä MWh/t, kyseessä on E-tuote, jos taas vertailuarvo on määritelty yksikössä tCO_2/t, kyseessä on E_2-tuote;

tuoteluokalla ryhmiä, joita laitoksella valmistettavat tuotteet muodostavat riippuen niiden tukikelpoisuudesta ja vertailuarvosta. Tuoteluokkia ovat E-tuotteet, EF-tuotteet ja Ei-tukikelpoiset tuotteet;

tuotetyypillä yksittäisen tuotteen tukikelpoisuuden ja vertailuarvon määrittämää ryhmää. Tuote voi olla tuotetyypiltään joko E-tuote, E_2-tuote, EF-tuote tai Ei-tukikelpoinen tuote.

1 JOHDANTO

Lailla päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta (138/2017, jäljempänä kompensointilaki) sekä sitä täydentävällä valtioneuvoston asetuksella (311/2017, jäljempänä kompensointiasetus) säädetään energiaintensiiviselle teollisuudelle myönnettävästä kompensaatiotuesta.

Kompensaatiotuen pääperiaatteet määräytyvät EU:n komission suuntaviivoissa tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2012 jälkeen (2012/C 158/04, jäljempänä päästökaupan valtiontukisuuntaviivat), missä mahdollistetaan päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten korvaaminen suuntaviivoissa määritellyille toimialoille.

Tällä ohjeella täsmennetään tuenhakemiseen liittyviä menettelyjä, tukihakemuksessa edellytettäviä tietoja sekä kuvataan tuen määräytyminen. Ohjeen liitteinä olevat Excel-taulukot ovat ladattavissa Energiaviraston kotisivuilta.

Kompensaatiotukea voidaan myöntää vuosien 2016–2020 tietojen perusteella. Tukea tulee hakea ja se myönnetään aina tarkasteluvuotta seuraavana vuonna. Tukea haetaan laitoskohtaisesti Energiaviraston sähköisen SATU-järjestelmän kautta. Tukihakemus tulee jättää SATU-järjestelmässä 1. tammikuuta–30. kesäkuuta. Menettely tukihakemuksen jättämiseksi sekä tukihakemuksessa edellytettävät tiedot on kuvattu tämän ohjeen luvuissa 3 ja 4. Useampi toiminnanharjoittaja voi hakea tukea samalta laitokselta. Tähän ja laitosrajauksen tekemiseen löytyy ohjeistus kappaleesta 2.2.

Tukeen oikeutetun tuotannon määrittämiseen käytetään NACE Rev 1.1-toimialaluokittelua ja PRODCOM 2007-tuoteluokittelua. Tukea hakevan laitoksen tulee käydä koko valmistusketjunsa läpi ja tunnistaa sieltä NACE-luokittelun ja tarpeellisilta osin myös PRODCOM-koodien mukaisen jaottelun perusteella kaikki siellä valmistettavat tuotteet valmistusketjun alusta loppuun sekä mahdolliset sivu- ja liitännäistuotteet.

Tuen määräytymisessä keskeisessä osassa ovat keskiarvo laitoksen sähkönkulutuksesta viitevuosilla sekä päästöoikeuden hinta. Keskimääräinen sähkökulutus arvioidaan vuosilta 2005–2011 joko tukeen oikeutetun tuotannon määrän perusteella tai suoraan laitoksen sähkönkulutuksesta. Keskiarvo määritetään laitokselle ensimmäisen tukihakemuksen yhteydessä ja se pysyy lähtökohtaisesti samana koko tukikauden ajan. Tuenmääräytymisen perusteet sekä kompensaatiotukeen sovellettavat rajaukset on kuvattu tarkemmin tämän ohjeen luvussa 2.

Tukea haettaessa tulee laitoksen, jolle tukea haetaan, olla toiminnassa ja toimia tukeen oikeuttavalla toimialalla. Jotta toiminnanharjoittajan tuotannossaan käyttämä sähkö on oikeutettu kompensaatiotukeen, on sen täytettävä seuraavat ehdot:

- Sähkön on oltava kulutettu tukeen oikeutetun tuotteen tuotannon yhteydessä ja
- sen hankintaan on sisällyttävä hiilidioksidikustannus.

Lisätietoja tukijärjestelmästä ja tuen hakemiseen liittyvistä asioista voi tiedustella Energiavirastolta osoitteesta kompensaatiotuki@energiavirasto.fi.

2 KOMPENSAATIOTUKIJÄRJESTELMÄN KUVAUS

Kompensaatiotuki on määräaikainen järjestelmä. Tukea voidaan myöntää kuluvan päästökauppakauden loppuun, joka päättyy 31.12.2020. Tukea tulee hakea ja päätös tuen myöntämisestä tulee tehdä aina tarkasteluvuotta seuraavana vuonna. Näin ollen kompensointilain mukainen viimeinen tuenhakuvuosi on 2021. Tuenhaussa tulee noudattaa määräaikoja, jotka on kuvattu tarkemmin luvussa 3.

Tuenhakijalle myönnettävä kompensaatiotuki perustuu sen kuluttaman sähkön hinnassa olevaan päästökaupasta aiheutuvaan hiilidioksidikustannukseen. Kustannusten voidaan katsoa syntyvän joko suoraan tai epäsuorasti vaihtoehtoiskustannuksen muodossa. Tuenhakijan tulee hakemuksen yhteydessä tehdä selvitys tavasta, jolla kustannus on ilmennyt. Ohjeet selvityksen tekemiseksi ovat kappaleessa 4.1.1. Mikäli tukea hakevan laitoksen kuluttamaan sähköön ei sisälly lisäkustannusta, ei tukea makseta.

Taulukko 1. Hiilidioksidikustannuksen ilmeneminen sähkönhinnassa.

Kustannuksen tyyppi	Peruste CO_2-kustannukselle
Suora kustannus	Sähkö on hankittu 3. osapuolelta markkinaperusteiseen hintaan
Suora kustannus	Sähkö on tuotettu päästökaupan piiriin kuuluvassa voimalaitoksessa
Epäsuora kustannus (sähkön käytöllä on vaihtoehtoiskustannus)	Sähkö olisi mahdollista myydä 3. osapuolelle markkinaperusteiseen hintaan

2.1 TUKEEN OIKEUTETUT TOIMIALAT

Tukea maksetaan sellaisille toimialoille, jotka ovat alttiita merkittävälle hiilivuodon riskille. Toimialat ja alatoimialat on määritelty kompensointilain liitteessä 1, joka vastaa päästökaupan valtiontukisuuntaviivojen listausta toimialoista. Toimialat on määritelty EU:n NACE-toimialaluokituksen mukaisesti. Tilastokeskuksen ylläpitämä TOL-luokitus vastaa NACE-luokitusta. Kompensointilain tuoteluokituksessa käytetään vuoden 2002 versiota eli NACE Rev. 1.1-luokitusta. Tuotenimikkeistä (PRODCOM) käytetään uusinta NACE Rev. 1.1-luokitukseen perustuvaa luokittelua vuodelta 2007.

NACE 4-numerotason toimialaluokitus täsmentyy 6-numerotasolle toimialoittaiseen tuoteluokitukseen (CPA) ja edelleen 8-numero tason PRODCOM-tuotantonimikkeistöön. PRODCOM- ja CPA-luokituksen neljä ensimmäistä numeroa vastaavat NACE-luokituksen neljää ensimmäistä numeroa. Seuraavassa taulukossa on esimerkki toimialaluokituksen tasoista.

Taulukko 2. Esimerkki toimialaluokituksen tasoista.

Luokitus	Numero	Kuvaus
NACE 1.1	2742	Alumiinin tuotanto
CPA	274211	Alumiini, muokkaamaton
PRODCOM 2007	27421130	Muokkaamaton alumiini, seostamaton

Taulukko 3. Kompensointilain mukaiset tukeen oikeutetut toimialat ja alatoimialat (NACE Rev. 1.1).

	Toimialat ja alatoimialat	Koodi
1	Alumiinin tuotanto	2742
2	Kemiallisten ja lannoitemineraalien louhinta	1430
3	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus	2413
4	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto	2743
5	Nahkavaatteiden valmistus	1810
6	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus, myös teräksestä valmistetut saumattomat putket	2710
7	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	2112
8	Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus	2415
9	Kuparin tuotanto	2744
10	Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus	2414
11	Puuvillatyyppisten kuitujen valmistelu ja kehruu	1711
12	Tekokuitujen valmistus	2470
13	Rautamalmien louhinta	1310
14	Seuraavat osat toimialasta Ensiömuovin valmistus:	2416

	Toimialat ja alatoimialat	Koodi
	Pientiheyspolyeteeni	*24161039*
	Suoraketjuinen pientiheyspolyeteeni	*24161035*
	Suurtiheyspolyeteeni	*24161050*
	Polypropeeni	*24165130*
	Polyvinyylikloridi	*24163010*
	Polykarbonaatti	*24164040*
15	Seuraava osa toimialasta Massan valmistus:	2111
	Mekaaninen puumassa	*21111400*

Joissain tapauksissa 8-numerotason PRODCOM-luettelossa ei ole kaikkia tukeen oikeutettuja tuotteita. Tilastokeskus ylläpitää kansallista jakoa tuotantonimikkeisiin, jotka ovat 10-numeroisia ja täsmentämät PRODCOM-koodin alle kuuluvia nimikkeitä. Tämän ohjeen liitteestä 1 löytyy NACE Rev. 1.1 pohjautuva listaus tukeen oikeutetuista tuotenimikkeistä.

Taulukossa 4 on esimerkki mekaanisen massan luokituksen alle kuuluvasta kansallisesta tuotantonimikkeestä, jota ei ole täsmennetty PRODCOM-koodiluokituksessa.

Taulukko 4. Esimerkki toimialaluokittelun tasoista.

Luokitus	Numero	Kuvaus
CPA	211114	Mekaaninen massa
PRODCOM	21111450	Muusta kuituisesta selluloosa-aineesta valmistettu massa
TUOTENIMIKE	2111145010	Keräyspaperista, -kartongista ja -pahvista (-jätteestä) saaduista kuiduista valmistettu massa

NACE Rev. 1.1 versus NACE Rev. 2

NACE-toimialaluokitukseen on tehty 2008 päivitys, joka kulkee nimellä NACE Rev. 2. Uuden luokituksen koodit eivät vastaa vanhoja ja tietyissä tapauksissa luokitukset ovat myös muuttuneet siten, että kuvaukset ovat muuttuneet.

Koska kompensointilaissa tukeen oikeutetut toimialat on määritelty Rev. 1.1-luokituksen mukaisesti, kompensaatiotukea haetaan ja Energiavirasto tekee tukipäätökset pohjautuen NACE Rev. 1.1-luokitukseen. Energiaviraston kotisivuilla on muunnostaulukko NACE Rev. 1.1- ja Rev. 2-luokituksista. Tiedot, jotka tukea hakevan laitoksen tulee ilmoittaa toimialastaan ja tuotannostaan, on kuvattu täsmällisemmin luvussa 4.

2.2 LAITOSMÄÄRITELMÄ

Kompensaatiotuen yhteydessä laitoksella tarkoitetaan kiinteää toiminnallista kokonaisuutta, jossa tuotetaan yhtä tai useampaa kompensointilain liitteessä 1 mainittujen toimialojen tuotteita, sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa.

Useampi toiminnanharjoittaja voi hakea tukea samalta laitokselta. Toiminnanharjoittajien tulee käyttää yhtenäisiä viitejaksoja samoille tuotteille. Toiminnanharjoittajien yhteisten prosessien jakamisessa tulee käyttää samaa tonniperusteista menetelmää kuin tämän ohjeen luvussa 4.2.7 on kuvattu eri tuotteille yhteisten prosessien jakamiselle.

Jos laitoksella toimii useampi toiminnanharjoittaja, voivat he valtuuttaa yhden toiminnanharjoittajan hakemaan tukea kaikkien puolesta. Tällöin hakemukseen tulee liittää kaikkien osallisten toiminnanharjoittajien nimenkirjoitusoikeudellisten henkilöiden allekirjoittama vapaamuotoinen valtuutus.

2.3 LAITOKSEN TOIMINTA

Kompensaatiotukea voidaan myöntää vain laitokselle, joka on toiminnassa tukea haettaessa. Tukea ei siis myönnetä, jos laitos on lopettanut toimintansa. Kompensointilain 4 §:n 4 momentin mukaan laitoksen katsotaan lopettaneen toimintansa, mikäli toiminnan aloittaminen ei ole teknisesti mahdollista tai toiminnanharjoittaja ei voi osoittaa, että laitos voi aloittaa toimintansa uudelleen kuuden kuukauden kuluessa toiminnan lopettamisesta.

Kompensaatiotukea haettaessa ei ole riittävää osoittaa, että laitos ei ole lopettanut toimintaansa. Toiminnanharjoittajan tulee sen sijaan pystyä osoittamaan, että tukea hakeva laitos on toiminnassa.

Kompensointiasetuksen 2 §:n 7 kohdan mukaisesti todennus laitoksen toiminnan osalta tulee tehdä enintään kuukautta ennen hakemuksen jättämistä. Näin ollen tiedot, joilla toiminnanharjoittaja osoittaa laitoksen olevan toiminnassa, eivät saa olla yli kuukauden vanhoja hakemuksen jättöhetkellä. Kappaleessa 4.1.2 on kuvattu tarkemmin, miten ja mistä tiedoista laitoksen toiminta voidaan osoittaa.

2.4 TUKEEN OIKEUTETTU TUOTANTO JA SÄHKÖNKULUTUS

Kompensaatiotuki määräytyy joko laitoksen tukeen oikeutetun sähkönkulutuksen perusteella (ns. EF-tuotteet) tai tukeen oikeutettujen tuotteiden tuotannon (ns. E- ja E_2-tuotteet) perusteella.

Kuva 1. Kompensaatiotuen keskeiset käsitteet.

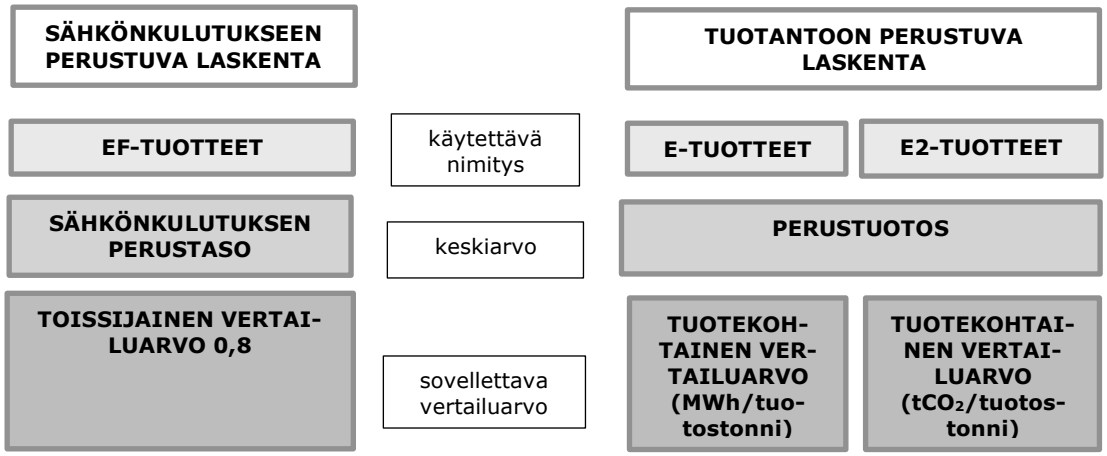

2.4.1 EF-tuotteet

Tukeen oikeutetuille EF-tuotteille lasketaan ns. sähkönkulutuksen perustaso, missä määritellään laitoksen keskimääräinen tukeen oikeutettu sähkönkulutus viitejakson ajalta.

EF-tuotteille sovelletaan tuen laskennassa kompensointilaissa määritettyä toissijaista vertailuarvoa 0,8. EF-tuotteilla tuen määrä lasketaan tuotteiden yhteisen sähkönkulutuksen perustason perusteella.

2.4.2 E- ja E_2 -tuotteet

Tukeen oikeutetuille E- ja E_2-tuotteille lasketaan ns. perustuotos, missä lasketaan kunkin tukeen oikeutetun tuotteen tuotannon keskiarvo viitejakson ajalta. E- ja E_2-tuotteet ja niihin sovellettavat tuotekohtaiset vertailuarvot on lueteltu ohjeen liitteessä 2. Liitteessä on kuvattu E- ja E_2-tuotteille omat *tuotemääritelmät*, jotka saattavat poiketa PRODCOM-luokituksen määritelmistä. Tuotemääritelmän lisäksi liitteen 2 taulukossa on listattu ne tuotteet, jotka PRODCOM -koodien perusteella saattavat sisältyä kyseiseen tuotteeseen. Tuotteiden määritys tarkastetaan vertaamalla tuotteita liitteen 2 tuotemääritelmiin.

Tuotemääritelmä rajaa tarkemmin tuotteen, jonka tuki lasketaan sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvon perusteella. Tuotteen kuvaus viittaa PRODCOM-koodiin ja on toissijainen tuotemääritelmään nähden. Tuotemääritelmä on erityisen tärkeä sellaisten tuotteiden osalta, joissa saman PRODCOM-koodin alla on useampi vertailuarvo. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset raakateräkset, joiden vertailuarvo riippuu tuotteen ominaisuuksista, mutta jotka voivat kuulua saman PRODCOM-koodin alle.

Tuotemääritelmän lisäksi E- ja E_2-tuotteille ilmoitetaan lain liitteessä 2 vertailutuotteet. Vertailutuotteita on käytetty vertailuarvojen (MWh/tuotostonni ja tCO2/tuotostonni) määrittämiseen, eivätkä ne välttämättä vastaa täysin PRODCOM-luokituksen mukaisia tuotteita. Vastaavasti liitteessä luetellut vertailutuotteiden kattamat prosessit viittaavat prosesseihin, joita on käytetty vertailuarvon määrittämiseen, eivätkä ne välttämättä ole yhtenevät PRODCOM-luokituksen mukaisen tuotteen kanssa. PRODCOM-luokan mukaiselle E- tai E_2-tuotteelle käytetään lain liitteessä 2 ilmoitettua vertailuarvoa, vaikka vertailutuote tai sen määritelmä ei täysin vastaisi kyseistä tuotetta.

E-tuotteilla tuotekohtainen vertailuarvon vertailuyksikkö on MWh/tuotostonni. E_2-tuotteilla vertailuyksikkö on muotoa tCO_2/tuotostonni.

Tuotantomäärät ilmoitetaan E- ja E2-tuotteilla tuotekohtaisesti tonneissa vuosituotantona.

2.4.3 Tuotteiden määrittäminen

Tukea hakevan laitoksen tulee käydä koko valmistusketjunsa läpi ja tunnistaa sieltä NACE-luokittelun ja tarpeellisilta osin myös PRODCOM-koodien mukaisen jaottelun perusteella väli-, liitännäis- ja muut lopputuotteensa. Vastaavasti myös samalla laitoksella tuotettavat raaka- ja prosessiaineet on luokiteltava.

Tukea myönnetään vain sille valmistusketjun osalle, jonka tuote kuuluu kompensointilain mukaisiin tukikelpoisiin toimialoihin. Laitoksen tuottamat välituotteet, liitännäistuotteet ja muut lopputuotteet eivät ole tukikelpoisia, jos ne eivät kuulu lain soveltamisalaan. Välituotteeksi määritellään valmistusketjun vaiheessa syntyvä tuote, josta käydään tai voitaisiin käydä kauppaa eri laitosten välillä. Myös liitännäistuotteille, kuten raaka-aineiden ja muiden prosesseissa käytettävien aineiden valmistukselle, voi saada tukea ainoastaan, jos niiden valmistus kuuluu lain soveltamisalaan. Ei-tukikelpoisten ja EF -tuotteiden tuotannon yhteisten prosessien sähkönkulutus tulee laskea tämän ohjeen luvun 4.2.7 mukaisesti.

Lähtökohtaisesti E- ja E_2-tuotteiden vertailuarvot kattavat myös liitännäistuotteiden valmistuksen tuenhakijaohjeen liitteessä 2 mainituin osin. Tukea ei myönnetä erikseen tuotteille ja sähkönkulutukselle, jotka kuuluvat jo E- tai E_2-tuotteen vertailuarvon kattamiin prosesseihin.

Prosessissa syntyvät jätteet ja jätekaasut katsotaan osaksi tukikelpoisen tuotteen valmistusprosessia. Näin ollen jätteitä tai jätekaasuja ei lasketa omiksi tuotteikseen. Jätteenkäsittely sisältyy E- ja E_2-tuotteiden vertailuarvoon. Jos prosessissa syntyvää jätettä lähdetään jalostamaan myyntikelpoiseksi tuotteeksi, jalostus ja sitä seuraavat prosessivaiheet eivät enää kuulu edeltävän tuotteen valmistusprosessiin. Jalostettavalle tuotteelle tulee määrittää oma PRODCOM-koodinsa, joka määrittää jalostusvaiheen tukikelpoisuuden.

PRODCOM-koodit eivät aina ole yksiselitteisiä tai vastaa täydellisesti laitoksen valmistamia tuotteita. Epäselvissä tilanteissa riittää, että tuotteet identifioidaan PRODCOM-koodien sijaan NACE-toimialaluokituksen mukaan, kunhan sillä ei ole vaikutusta tuotteen tukikelpoisuuteen tai tuenlaskentatapaan.

Esimerkkejä:

a) Kemiallisen sellun ja paperin valmistus tehdasintegraatissa

Kemiallisella valmistustavalla saadun sellun tuotanto ei ole tukikelpoista, mutta paperin valmistus on. Paperin tuotanto on tukeen oikeutettua riippumatta siitä, miten ja missä sen valmistukseen käytettävä sellu on valmistettu.

b) Ilmakehän kaasujen valmistus teollisuustuotannon yhteydessä

Ilmakehän kaasujen (kuten happi, typpi ja hiilidioksidi) valmistus ei itsessään ole kompensaatiotukikelpoista. Monet teollisuuden alat kuitenkin käyttävät näitä kaasuja tukikelpoisten tuotteiden valmistukseen. Tästä huolimatta näiden kaasujen valmistuksen sähkönkulutus ei ole kompensaatiotukikelpoista. Kaasut ovat liitännäistuotteita, joille tulee määrittää omat PRODCOM-koodinsa.

c) Tuhka maanparannusaineeksi

Tuotantoprosessissa syntyvää tuhka on jätettä, jolloin sitä ei lasketa omaksi tuotteeksi määriteltäessä prosessin tuotantomääriä. Tuhkankäsittely niin kauan, kun sen voidaan katsoa olevan jätteenkäsittelyä, on tukikelpoista sähkönkulutusta. Kun tuhkaa aletaan käsitellä sopivaksi maanparannusta varten, näissä tai niitä seuraavissa käsittelyvaiheissa kulutetun sähkön tukikelpoisuus määräytyy tuhkasta valmistettavan tuotteen perusteella.

2.4.4 Laitoksella tapahtuva sähkön- ja lämmöntuotanto sekä omakäyttösähkö

Tukea hakevan toiminnanharjoittajan laitoksella toimivat sähköä tuottavat voimalaitokset eivät ole kompensaatiotuen piirissä. Koska sähköä tuottavan voimalaitoksen valmistamat energiatuotteet (kuten sähkö, kaukolämpö ja prosessihöyry) eivät kuulu kompensaatiotuen soveltamisalaan, ei voimalaitoksen omakäyttösähkölle myönnetä kompensaatiotukea.

Vain lämpöä/höyryä tuottavan prosessilämpölaitoksen käyttämä sähkö on kuitenkin tukikelpoista silloin, kun tuotettu lämpö/höyry käytetään tukikelpoisen tuotteen tuotantoprosessin yhteydessä. Jos tuotettua lämpöä/höyryä käytetään lisäksi ei-tukikelpoisten tuotteiden tuotantoprosesseihin ja/tai kaukolämmöksi, on vain osa prosessilämpölaitoksen käyttämästä sähköstä tukikelpoista. Tällöin prosessilämpölaitoksen sähkönkulutus jaetaan käyttökohteiden välillä näiden lämmönkulutuksen suhteessa.

Tiettyjen tuen piiriin kuuluvien tuotteiden valmistuksen yhteydessä syntyy merkittäviä määriä lämpöä. Kompensaatiotukijärjestelmässä hukkalämpö rinnastetaan jätteeksi. Näin ollen tukeen oikeutetun tuotteen valmistusprosessien osalta lämmölle ei määritetä osuutta sähkönkulutuksesta, vaan kaikki sähkönkulutus katsotaan johtuvan tuotteen valmistuksesta. Jos prosessissa syntyvää hukkalämpöä hyödynnetään laitoksen ulkopuolella (esim. kaukolämpönä) tai sitä käytetään ei-

tukikelpoisen tuotteen valmistukseen, hukkalämmön jalostukseen liittyvien laitteiden kuluttama sähkö ei ole tukikelpoista. Hukkalämmön jalostuksen katsotaan alkavan laitteista, jotka eivät liity varsinaisen, tukikelpoisen tuotteen valmistusprosesseihin.

Esimerkkejä:

a) Prosessiteollisuuden laitos valmistaa tuotetta, jonka yhdessä valmistusvaiheessa syntyy merkittäviä määriä lämpöä. Lämpöä tuottavan valmistusvaiheen prosessilaitteessa kiertää jäähdytysvesi, jonka avulla suurin osa lämmöstä ohjataan kaukolämmönvaihtimelle ja osa valmistusprosessin alkupäähän tuotteen esikäsittelyyn. Kaukolämpö ei ole kompensaatiotuen piirissä oleva tuote, joten sen valmistukselle ei voi saada tukea. Esikäsittelyvaiheeseen menevä lämpö hyödynnetään tukikelpoisen tuotteen valmistuksessa, joten siihen liittyvät lämmönsiirtolaitteet kuuluvat tuen piiriin. Jäähdytyspiiriin kuuluvat pumput, lämmönvaihtimet, venttiilit yms. laitteet, liittyvät suoraan tuotteen valmistukseen (prosessin tarpeellinen jäähdytys), joten niiden sähkönkulutus kuuluu tuen piiriin. Kaukolämmönvaihtimen kaukolämpöpuolella olevat kaukolämpöpumput, lämpöpumput ja muut laitteet puolestaan palvelevat ainoastaan kaukolämmön tuotantoa, joten niiden katsotaan olevan lämmön jalostukseen liittyviä laitteita. Näiden laitteiden sähkönkulutus ei siten kuulu kompensaatiotuen piiriin.

b) Laitos tuottaa yhtä EF-tuotetta ja yhtä ei-tukikelpoista tuotetta. Laitoksella tukikelpoisen tuotteen valmistuksen yhteydessä vapautuu kemiallisen reaktion seurauksena huomattava määrä lämpöä. Lämpö hyödynnetään samalla laitoksella ei-tukikelpoisen tuotteen valmistuksessa ja osa myydään paikalliselle energiayhtiölle kaukolämmöksi.

   Tukikelpoisen EF-tuotteen valmistusprosessiin liittyvien lämmöntalteenottolaitteiden sähkönkulutus kuuluu kompensaatiotuen piiriin, vaikka osa lämmöstä ohjataankin ei-tukeen oikeutetun tuotteen valmistukseen. Näiden laitteiden katsotaan olevan tukikelpoisen tuotteen jätteenkäsittelyä (hukkalämmön poistaminen prosessista). Lämmönsiirtolaitteet, jotka liittyvät pelkästään ei-tukeen oikeutetun tuotteen valmistusprosessiin, eivät ole tuen piirissä, vaan ne katsotaan olevan osa ei-tukikelpoisen tuotteen valmistusta. Kaukolämmön tuotantoon liittyvät laitteet eivät kuulu tuen piiriin.

2.5 KOMPENSAATIOTUEN MÄÄRÄYTYMINEN

Kompensaatiotuen suuruus määräytyy seuraavissa kappaleissa esitettyjen laskentakaavojen mukaan. Tukisumman suuruuteen vaikuttavat laskennassa käytettävät vakiot, vertailuarvot sekä tuotanto- ja/tai sähkönkulutusmäärät. Tuotteille, joille on kompensointilain liitteessä 2 määritetty vertailuarvo (E- ja E_2-tuotteet), lasketaan tuki jokaisen tuotteen osalta erikseen. Tuotteita, joihin käytetään toissijaista vertailuarvoa (EF-tuotteet), käsitellään tuen laskennassa yhtenä kokonaisuutena.

Tuen määrään vaikuttaa myös se, minkä viitejakson perusteella perustuotos tai sähkönkulutuksen perustaso lasketaan. Lähtökohtaisesti viitejaksona käytetään vuosia 2005–2011. Viitejakson tarkempi määrittely löytyy kappaleesta 4.2.2.

Jos samalla laitoksella tuotetaan sekä E- ja/tai E_2-tuotteita että EF-tuotteita, lasketaan näille tuotetyypeille tukimäärät omien laskentakaavojensa mukaisesti ja lopuksi tukimäärät summataan laitoksen kokonaistukimääräksi. Laitoksen kokonaistukimäärästä vähennetään 1 GWh osuutta vastaava arvo.

1 GWh:n rajaus

Tukea myönnetään vain laitoksen perustuotosta vastaavan sähkönkulutuksen tai sähkönkulutuksen perustason 1 GWh:n ylittävältä osalta.[1] 1 GWh:n osuus on laitoskohtainen, jolloin se huomioidaan tuen laskennassa vain kerran, vaikka laitokselle haettaisiin tukea useamman tuotteen osalta. Käytännössä Energiavirasto laskee laitoksen tukimäärän tuotekohtaisten tukimäärien summana, josta lopuksi vähennetään yhden gigawattitunnin arvo.

Tukikelpoisen gigawattitunnin arvo vaihtelee vuosittain riippuen tarkasteluvuoden tuki-intensiteetistä ja EU:n päästöoikeuksien termiinihinnasta. Kunkin tarkasteluvuoden GWh:n arvo määräytyy tarkasteluvuoden alussa, kun Energiavirasto laskee kyseistä vuotta koskevan EU:n päästöoikeuksien termiinihinnan. Lasketut termiinihinnat löytyvät tämän ohjeen kappaleesta 2.5.3.

2.5.1 Tuotannon perustella laskettava tuki

E-tuotteet, kaava 1: Tuki lasketaan tuotteen perustuotoksen mukaan, jos tuotteelle on määritelty kompensointilain liitteessä 2 vertailuarvo yksikössä MWh/tuotostonni.

$$A_{maxt} = A_{it} * C_t * P_{t-1} * (E * BO - 1\ \text{GWh})$$, jossa

A_{it}	tarkasteluvuoden tuki-intensiteetti (0,4 tai 0,375)
C_t	hiilidioksidin päästökerroin (0,67 tCO_2/MWh)
P_{t-1}	EU:n päästöoikeuksien termiinihinta, €/tCO_2
E	sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, MWh/tuotostonni
BO	perustuotos, tonnia

Jos laitoksessa tuotetaan useampaa kuin yhtä tukikelpoista tuotetta, 1 GWh vähennetään tukeen oikeutettujen tuotteiden sähkönkulutuksen perustason ja perustuotoksia vastaavien sähkönkulutuksien summasta.

[1] Kompensointilaki 4 § 3 mom.

E_2-tuotteet, kaava 2: Tuki lasketaan tuotteen perustuotoksen mukaan ja korjatulla vertailuarvolla, jos tuotteelle on määritelty vertailuarvo yksikössä tCO_2/tuotostonni.

Käytetään kaavaa 1, mutta vertailuarvo muunnetaan yksiköksi MWh/tuotostonni kompensointilain liitteen 2 kaavalla:

$$E = E_2 * (AVP / (SP + AVP)) / PTK, \text{ jossa}$$

E_2	sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo (tCO_2/tuotostonni)
AVP	asianmukaiset välilliset päästöt = Vertailutuotteen kattamien prosessien sähkönkulutus [MWh] * 0,465 tCO_2/MWh.
SP	vertailutuotteen kattamien prosessien suorat päästöt tCO_2 + prosesseihin tuotu lämpö [TJ] * 62,3 tCO_2/TJ.
PTK	keskimääräinen eurooppalainen päästötasokerroin (0,465 tCO_2/MWh)

Vertailutuotteen kattamien prosessien sähkönkulutus, päästöt ja niihin tuotu lämpö on määritelty tarkemmin kappaleessa 4.2.8.

Jos laitoksessa tuotetaan useampaa kuin yhtä tukikelpoista tuotetta, 1 GWh vähennetään tukeen oikeutettujen tuotteiden sähkönkulutuksen perustason ja perustuotoksia vastaavien sähkönkulutuksien summasta.

2.5.2 Sähkönkulutuksen perusteella laskettava tuki

EF-tuotteet, kaava 3: Tuki lasketaan tuotteiden yhteenlasketun sähkönkulutuksen perustason mukaan, jos tuotteille ei ole määritelty vertailuarvoa.

$$A_{maxt} = A_{it} * C_t * P_{t-1} * (EF * BEC - 1\ GWh), \text{ jossa}$$

A_{it}	tarkasteluvuoden tuki-intensiteetti (0,4 tai 0,375)
C_t	hiilidioksidin päästökerroin (0,67 tCO_2/MWh)
P_{t-1}	EU:n päästöoikeuksien termiinihinta, €/tCO_2
EF	sähkönkulutuksen tehokkuuden toissijainen vertailuarvo (0,8)
BEC	sähkönkulutuksen perustaso, MWh

Jos laitoksessa tuotetaan useampaa kuin yhtä tukikelpoista tuotetta, 1 GWh vähennetään tukeen oikeutettujen tuotteiden sähkönkulutuksen perustason ja perustuotoksia vastaavien sähkönkulutuksien summasta.

2.5.3 Tuen laskentakaavoissa käytettävät vakiot

Edellä kappaleissa 2.5.1 ja 2.5.2 esiteltyjen kaavojen vakioiden lukuarvot ovat seuraavassa taulukossa:

Taulukko 5. Laskentakaavojen vakioiden lukuarvot.

Tuen laskentakaavojen vakiot	Lyhenne	2016	2017	2018	2019	2020
Tarkasteluvuoden tuki-intensiteetti	A_{it}	0,4	0,4	0,4	0,375	0,375
Hiilidioksidin päästökerroin, tCO_2/MWh	C_t	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67
Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihinta, $€/tCO_2$	P_{t-1}	7,72	5,36	5,84	15,96	24,92
Tukitaso, €/MWh	$A_{it} * C_t * P_{t-1}$	2,069	1,436	1,565	4,010	6,261
Keskimääräinen eurooppalainen päästötasokerroin, tCO_2/MWh	*PTK*	0,465	0,465	0,465	0,465	0,465
Sähkönkulutuksen tehokkuuden toissijainen vertailuarvo	*EF*	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

2.5.4 Kapasiteetin merkittävä laajentuminen

Perustuotosta ja sähkönkulutuksen perustasoa voidaan lisätä suhteessa tuotannon laajentumiseen, jos laitoksen tuotantokapasiteettia nostetaan tarkasteluvuonna merkittävästi.[2]

Jotta kysymys olisi kompensointilain 6 §:n mukaisesta merkittävästä kapasiteetin laajentumisesta tulee:

- Laitoksella olla tapahtunut vähintään yksi tekniseen laitteistoon ja toimintaan liittyvä fyysinen muutos, joka on muu kuin pelkkä tuotantolinjan korvaaminen

JA

- laitoksen tulee toimia kapasiteetilla, joka on vähintään 10 prosenttia suurempi kuin asetettu alkukapasiteetti

JA

- kapasiteetin laajentumisen tulee olla tulosta investoinnista käyttöomaisuuteen.

[2] Kompensointilaki 6 § 1 mom.

Asetetulla alkukapasiteetilla tarkoitetaan kahden suurimman kuukausittaisen tuotantomäärän keskiarvoa viitejaksolla 2005–2011. Jos laitoksen tukilaskelmassa käytettävä viitejakso poikkeaa mainitusta jaksosta, alkukapasiteetin laskennassa käytetään ao. viitejaksoa.

Laajentumisen jälkeisellä tuotantokapasiteetilla tarkoitetaan laitoksen kahden korkeimman kuukausittaisen tuotantomäärän keskiarvoa kuutena ensimmäisenä kuukautena muutetun toiminnan alkamisen jälkeen. Muutetun toiminnan katsotaan alkaneen, kun laitos on saavuttanut suunnitellun toimintatason, kuitenkin viimeistään 180 päivää teknisen muutoksen jälkeen.[3]

Energiavirasto arvioi täyttyykö kapasiteetin laajentumisen edellytykset tukihakemuksen käsittelyn yhteydessä. Kapasiteetin laajentuminen arvioidaan tuotekohtaisesti. EF-tuotteita käsitellään kokonaisuutena (yhtenä tuotteena). Kapasiteetin laajentuminen vaikuttaa ainoastaan kyseessä olevan tuotteen osuuteen tukisummasta.

Kapasiteetin merkittävä laajentuminen on kuvattu tarkemmin kappaleessa 4.2.10.

2.5.5 Tuotantotason lasku

Laitokselle maksettavan tuen määrää lasketaan, jos tuotantotaso laskee seuraavasti:

- Jos tuotantotaso laskee tarkasteluvuoden aikana 50–75 % perustuotokseen tai sähkönkulutuksen perustasoon verrattuna, tukea maksetaan 50 % perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa vastaavasta määrästä.
- Jos tuotantotaso laskee tarkasteluvuoden aikana 76–90 %, tukea maksetaan 25 % perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa vastaavasta määrästä.
- Jos tuotantotaso laskee tarkasteluvuoden aikana 91–100 %, tukea maksetaan 0 % perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa vastaavasta määrästä.

Energiavirasto arvioi mahdollisen tuotantotason laskun tukihakemuksen käsittelyn yhteydessä. Tuotantotason lasku todetaan vertaamalla perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa tarkasteluvuoden tuotantotasoon tai sähkönkulutukseen. Tuotantotason lasku arvioidaan tuotekohtaisesti. EF-tuotteita käsitellään kokonaisuutena (yhtenä tuotteena). Tuotantotason lasku vaikuttaa ainoastaan kyseessä olevan tuotteen osuuteen tukisummasta.

[3] Kompensointiasetus 2 § 7 kohta.

3 TOIMENPITEET KOMPENSAATIOTUEN HAKEMISEKSI

Seuraavassa kuvassa on esitetty kompensaatiotuen hakemisen vaiheet.

Kuva 2. Kompensaatiotuen hakeminen.

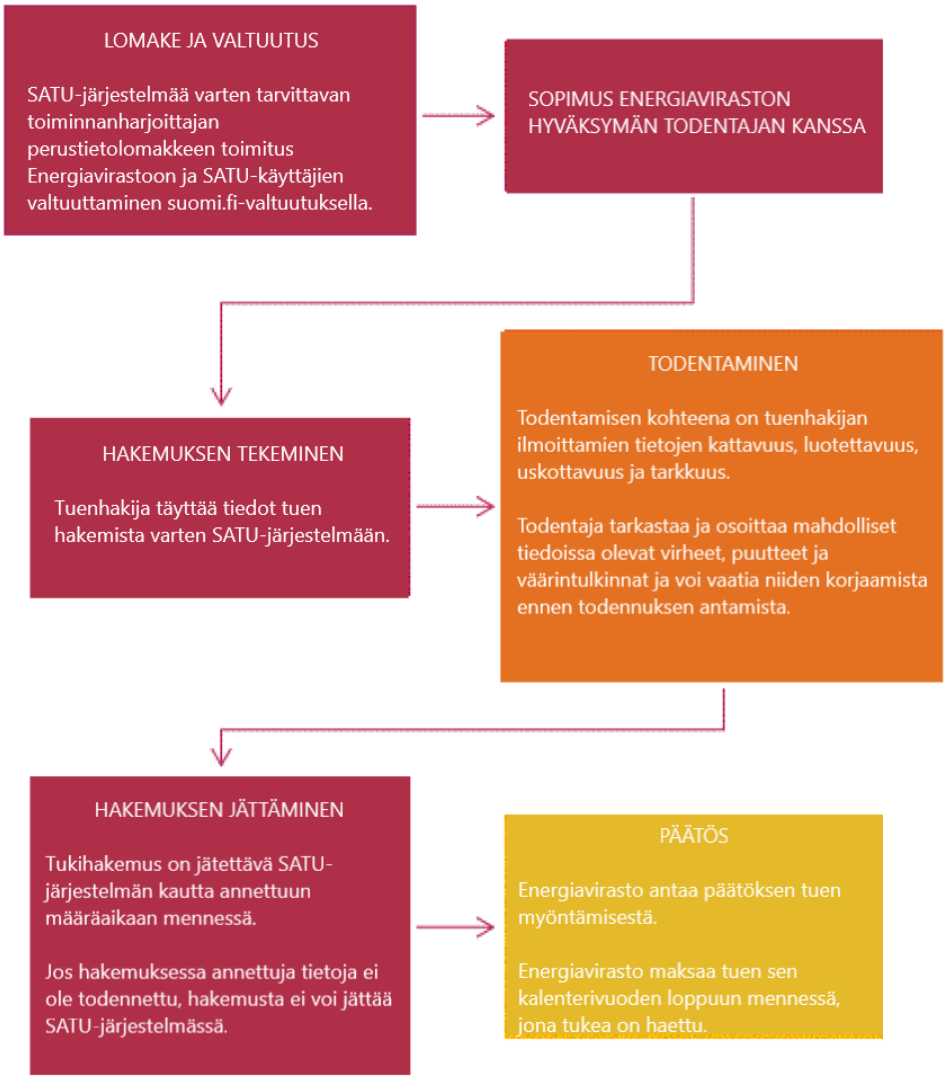

3.1 SATU-JÄRJESTELMÄN KÄYTTÄJÄKSI

Kompensaatiotukijärjestelmää hallinnoidaan sähköisessä asiointijärjestelmässä SATU:ssa. SATU-järjestelmässä asioiminen edellyttää, että toiminnanharjoittaja toimittaa Energiavirastoon perustietolomakkeen ja valtuuttaa SATU-käyttäjät suomi.fi-valtuutuksella.

Toiminnanharjoittajan perustietolomake

Toiminnanharjoittaja lähettää Energiaviraston kotisivuilta löytyvän toiminnanharjoittajan perustietolomakkeen täytettynä Energiavirastolle. Toiminnanharjoittajan perustietolomakkeita toimitetaan kunkin yhtiön osalta yksi kappale. Lomakkeen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on toiminnanharjoittajan nimenkirjoitusoikeus.

Lomake toimitetaan sähköpostitse osoitteeseen kompensaatiotuki@energiavirasto.fi. Riittää, että toiminnanharjoittaja toimittaa Energiavirastolle sähköiset versiot lomakkeista. Toiminnanharjoittajan tulee kuitenkin säilyttää alkuperäiset lomakkeet, sillä Energiavirasto voi tarvittaessa pyytää toiminnanharjoittajaa toimittamaan myös alkuperäiset lomakkeet.

Energiavirasto luo jokaiselle toiminnanharjoittajalle SATU-järjestelmään oman pääsivun ja laitoksen pääsivun, joiden kautta asiointi tapahtuu. SATU lähettää asiasta toiminnanharjoittajan yhteyshenkilö(i)lle sähköpostin, kun Energiavirasto on luonut toiminnanharjoittajalle ja tämän laitoksille omat pääsivut. Toiminnanharjoittajan ja laitoksen perustiedot kopioituvat automaattisesti hakemuksen tietokortille 1 toiminnanharjoittajan aloittaessa tukihakemuksen täyttämisen.

Kirjautumisessa SATU-järjestelmään hyödynnetään Suomi.fi-tunnistusta. Lisätietoja palvelun kotisivuilla https://www.suomi.fi/ohjeet-ja-tuki/tietoa-tunnistuksesta.

SATU-käyttäjien valtuuttaminen

Toiminnanharjoittaja nimeää yhden tai useamman edustajansa järjestelmän käyttäjäksi. Tämä tapahtuu suomi.fi-valtuutuksen kautta.

Ohjeet valtuuttamiseen löytyvät Energiaviraston kotisivulta: https://energiavirasto.fi/documents/11120570/12919818/Ohje-Kayttajien-valtuuttaminen-asiointijarjestelmiin.pdf/c6cc855b-9ad9-a2fd-cf51-28375597b786

Ohjeen sivulla 8 mainitaan valittava "valtuuden sisältö". Kompensaatiotuen toiminnanharjoittaja vastaa valintaa "Päästökaupan kompensaatiotuen hakeminen".

Käyttäjät voivat tarkastaa asiointioikeutensa Energiaviraston tietojärjestelmissä "Tarkasta asiointioikeutesi" -palvelussa https://oikeudet.energiavirasto.fi/. Käyttäjä voi myös itse hakea valtuutta asioida yrityksen puolesta SATU-järjestelmässä. Tällöin käyttäjä tekee Suomi.fi -palvelussa valtuuspyynnön, jonka yrityksen valtuuttaja vahvistaa Suomi.fi-valtuuksissa.

Jos toiminnanharjoittaja haluaa poistaa henkilöiden käyttöoikeuksia SATU-järjestelmästä, tulee tämä myös tehdä suomi.fi-valtuutuksen kautta. Toiminnanharjoittaja vastaa itse valtuuksien hallinnasta ja tarvittaessa valtuuttaja voi mitätöidä SATU-käyttäjien valtuuksia asioida yrityksen puolesta.

Tarkempaa tietoa suomi.fi-valtuutuksesta annetaan palvelun kotisivulla: https://www.suomi.fi/ohjeet-ja-tuki/tietoa-valtuuksista.

Jos toiminnanharjoittaja ei voi ottaa käyttöön suomi.fi-valtuutusta, niin ota yhteyttä kompensaatiotuki@energiavirasto.fi.

SATU-järjestelmän ohjeet

SATU-järjestelmän käyttöohjeet löytyvät järjestelmän etusivulta. Käyttöohjeessa kuvataan mm. hakemusten aloittaminen, täyttäminen ja allekirjoittaminen. Lisäksi hakemuksen kysymysten vieressä olevaa kysymysmerkkiä klikkaamalla aukeaa kunkin kysymyksen oma e-ohje.

3.2 KOMPENSAATIOTUEN HAKEMINEN

Toiminnanharjoittajan on toimitettava Energiavirastolle tukihakemus (sisältäen todentajan todennuksen) SATU-järjestelmän kautta kompensointiasetuksessa säädettyjen määräaikojen mukaisesti.

Määräajat tukihakemuksien toimittamiselle

Hakemukset tukea varten on toimitettava Energiavirastolle tarkasteluvuotta seuraavan vuoden kesäkuun 30. päivään mennessä.[4]

Hakemus

Kompensaatiotukihakemus tehdään SATU-järjestelmässä. Hakemuksen voi tehdä järjestelmässä 1.1.-30.6. välisenä aikana. Ensimmäistä kertaa tukea haettaessa laitoksen hakemuksen voi aloittaa, kun laitoksen pääsivu on luotu SATU-järjestelmään.

Jos laitos on yhteisomistuksessa, SATU-järjestelmässä laitos voi olla ainoastaan yhden toiminnanharjoittajan alla. Yhteistä tukihakemusta ei voi jättää.

Tukihakemuksen tekeminen loppuun asti edellyttää todentajan valitsemista. Todentajan valitsemista käsitellään seuraavassa kappaleessa. Jos todentajaa ei ole valittu, hyväksymishakemusta ei voi täyttää loppuun asti. Lista hyväksytyistä todentajista löytyy Energiaviraston kotisivuilta.

Tukihakemus voidaan jättää Energiavirastolle käsittelyyn, kun kaikki tietokortit on täytetty ja todentajan todennus on tehty. Energiavirasto käsittelee tukihakemukset vireilletulojärjestyksessä.

3.3 TODENTAJAN VALITSEMINEN JA ROOLI

Ennen tukihakemuksen jättämistä Energiavirastolle toiminnanharjoittajan tulee solmia sopimus kompensaatiotukijärjestelmän todentamisesta pätevän ja riippumattoman todentajan kanssa, jonka Energiavirasto on hyväksynyt kompensointilain mukaiseksi todentajaksi. Kompensaatiotukijärjestelmän todentajaksi on voitu hyväksyä myös päästökauppalain (311/2011) ja uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (1396/2010) mukaisesti hyväksytty todentaja laajentamalla todentajan pätevyysaluetta.

[4] Kompensointiasetus 6 §.

Todentajan on todennettava hakemuksessa annettavat tiedot laitoksessa valmistettavan tuotteen kuulumisesta lain soveltamisalaan sekä tuen laskentaan liittyvät tiedot.

Toiminnanharjoittaja vastaa todentamista vaativien tietojen esittämisestä todentajan arvioitavaksi. Todentaja tarkastaa ja osoittaa asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet, puutteet tai väärintulkinnat ja voi vaatia niiden korjaamista ennen kuin antaa kompensointilain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun todennuksen. Todentamisen kohteena on tuensaajan ilmoittamien tietojen kattavuus, luotettavuus, uskottavuus ja tarkkuus. Mikäli hakemuksessa annettuja tietoja ei ole todennettu, hakemusta ei voi jättää SATU-järjestelmässä.

Pätevä todentaja suorittaa todentamistehtävänsä tehokkaasti, luotettavasti ja vaatimusten mukaisesti ja ilmoittaa toiminnanharjoittajalle havaitsemistaan ongelmista ajoissa. Todentajan kompensointilain 14 §:n mukaiset tehtävät ovat julkisia hallintotehtäviä. Todentajan toimintaan kohdistuu siten useita viranomaistoiminnan kanssa yhdenmukaisia vaatimuksia. Todentajalta edellytetään riippumattomuutta tehtävän suorittamisessa, erityisesti johtopäätösten ja ratkaisun teossa. Todentajalla on riippumaton asema suhteessa toiminnanharjoittajaan. Todentaja ei saa neuvoa tai konsultoida asiakastaan.

Energiaviraston virallisesti hyväksymät todentajayhtiöt sekä virallisesti hyväksyttyjen todentajayhtiöiden hyväksymispäätökset ja päätökset pätevyysalueen laajentamisista löytyvät Energiaviraston kotisivuilta. Todentajan hyväksymistä koskeva päätös tai päätös todentajan pätevyysalueen laajentamisesta on voitu antaa määräajaksi.

4 TUKIHAKEMUKSEN SISÄLTÖ JA EDELLYTETTÄVÄT TIEDOT

Tukihakemuksessa edellytettävät tiedot on jaoteltu SATU-järjestelmässä tietokorteille. Alla olevassa taulukossa 6 on tiivistetty tässä luvussa esitettävät tietokortit sisällöittäin.

Taulukko 6. Tukihakemuksen tietokorttien sisältö.

TIETOKORTTI 1	Toiminnanharjoittajan ja laitoksen perustiedot
TIETOKORTTI 2	Selvitys toiminnanharjoittajan ja sen kuluttaman sähkön tukikelpoisuudesta
TIETOKORTTI 3	Tuen laskentaa varten kerättävät tiedot
TIETOKORTTI 4	Todentajan todennus, salassa pidettävien tietojen yksilöinti ja allekirjoitus

SATU-järjestelmä esittää tuenhakijalle kysymyksiä ja vaihtoehtoja automaattisesti perustuen ilmoitettuihin tietoihin. Myös eri tukikierroksilla edellytettyjen tietojen määrä vaihtelee. Lähtökohtaisesti ensimmäisellä kierroksella tuenhakija toimittaa eniten tietoja toiminnastaan. Tuleville hakukierroksille osa ilmoitetuista tiedoista kopioituu automaattisesti. Tietokortin 1 tiedot tulevat hakemukselle automaattisesti.

4.1 TIETOKORTTI 2: SELVITYS TOIMINNANHARJOITTAJAN TUKIKELPOISUUDESTA

Taulukko 7. Tietokortin 2 kysymykset.

Vahvistus sähkön hinnan sisältämästä hiilidioksidikustannuksesta	Todennettava tieto	Edellytetään haettaessa tukea ensimmäisen kerran
Selvitys laitoksen toiminnasta	Todennettava tieto	Edellytetään jokaisessa hakemuksessa
Muut laitoksen saamat tuet		Edellytetään jokaisessa hakemuksessa

4.1.1 Vahvistus sähkön hinnan sisältämästä hiilidioksidikustannuksesta

Tietokortilla 2 tuenhakijan tulee vahvistaa, että tuotteen tuotantoon kulutetun sähkön hankintaan sisältyy hiilidioksidikustannus kuten kompensointilain 4 §:n 2 momentissa säädetään.

Kompensointiasetuksen 2 §:n 4 kohdan mukaan hiilidioksidikustannuksen sisältyminen sähkön hankintahintaan osoitetaan toiminnanharjoittajan jättäessä tukihakemuksen ensimmäisen kerran.

Esim. Jos tukea haetaan ensimmäisen kerran vuonna 2017, tulee tuenhakijan osoittaa hiilidioksidikustannuksen sisältyminen sähkön hankintahintaan vuonna 2016.

Hiilidioksidikustannus voi sisältyä laitoksen kuluttaman sähkön hankintahintaan suoraan ja/tai epäsuorasti. Suoraan hankintahintaan sisältyvien hiilidioksidikustannusten katsotaan muodostuvan joko kolmannelle osapuolelle suoritettujen maksujen kautta, kun sähkön hankintasopimus perustuu markkinahintaan tai kun sähkö tuotetaan päästökauppalain (311/2011) soveltamisalaan kuuluvassa laitoksessa.

Hiilidioksidikustannus sisältyy hankintahintaan epäsuorasti, mikäli hankittu sähkö voidaan joko myydä markkinahintaan tai käyttää itse. Sähkönkäyttö käsittää tällöin vaihtoehtoiskustannuksen, johon katsotaan sisältyvän hiilidioksidikustannus.

Jotta nämä kriteerit voidaan näyttää toteen, tulee tuenhakijan määrittää sähkönkulutus ja -hankinta hyväksytysti. Hyväksytyt menettelyt sähkön hankintahintaan sisältyvän hiilidioksidikustannuksen osoittamiseksi on esitetty seuraavassa.

Tuenhakijan tulee osoittaa, että sähkö, jonka perusteella haetaan tukea, on:

A. hankittu kolmannelta osapuolelta markkinaperusteiseen hintaan

TAI

B. tuotettu päästökauppalain soveltamisalaan kuuluvassa sähköä tuottavassa laitoksessa riippumatta siitä, onko laitos toiminnanharjoittajan vai kolmannen osapuolen omistama

TAI

C. olisi voitu myydä kolmannelle osapuolelle markkinaperusteiseen hintaan.

Näitä tapauksia voi myös yhdistää, mikäli laitoksen sähkönhankintarakenne on sellainen, että yksi tapa osoittaa hiilidioksidikustannuksen sisältyminen soveltuu vain osalle hankitusta sähköstä. Kaikelle sähkölle, jolle tukea haetaan, tulee kuitenkin esittää jokin yllä olevista perusteluista.

Jos laitoksella on useampi sähkönhankintamuoto (A, B, C), tulee eri hankintamuotojen osuudet tukea haettavan sähkönkulutuksen osalta eritellä alla olevan esimerkin mukaisesti. Jokaisen hankintamuodon osalta tulee yksilöidä dokumentti tai tieto, mistä sähkön hinnan sisältämä CO_2-kustannus on varmennettu. Dokumentit esitetään todentajalle, joka todentaa hankintamuodon sisältävän CO_2-kustannuksen. Tukea voi hakea vain sähkönkulutuksen osalta, jonka CO_2-kustannus pystytään luotettavasti todentamaan.

Taulukko 8. Esimerkki laitoksen sähkönhankintamuodoista ja todentajalle esitettävistä dokumenteista.

Laitoksen sähkönhankinta-muodot	Osuus kulutetusta sähköstä	Esitettävä dokumentti
Sähköyhtiö	15 %	sähkölasku
Pörssi	20 %	ostotodistus
Vierivoimala	50 %	mittarilukema ja voimalaitoksen päästölupa
Mankala-periaate	15 %	Nord Pool-jäsenyys
	100 %	

Tapaus A: Sähkö on hankittu kolmannelta osapuolelta markkinaperusteiseen hintaan.

Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa laitoksella käytetty sähkö ostetaan toiselta yritykseltä (esim. sähkönmyyjä tai samaan konserniin kuuluva tytäryhtiö) tai toiminnanharjoittaja hankkii itse käyttämänsä sähkön sähköpörssistä. Markkinaperusteisella hinnalla tarkoitetaan sähköpörssiin sidottua hintaa, kiinteää hintaa tai muuta vastaavanlaista sopimusta sähkön hinnasta. Tällä tapauksella ei tarkoiteta Mankala-periaatteella hankittua sähköä.

Kolmannelta osapuolelta markkinaperusteiseen hintaan hankittu sähkö tulee osoittaa seuraavien dokumenttien perustella:

1) Sähkölasku, josta käy ilmi ostetun sähkön määrä

TAI

2) Sähköntoimitussopimus, josta maksuperuste käy ilmi

TAI

3) Dokumentaatio suoraan sähköpörssistä hankitun sähkön määrästä

Tapaus B: Sähkö on tuotettu päästökauppalain soveltamisalaan kuuluvassa sähköntuotantolaitoksessa.

Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa toiminnanharjoittajalla on oma päästökauppaan kuuluva voimalaitos, joka tuottaa sähköä tukea hakevalle laitokselle. Voimalaitos

voi sijaita tukea hakevan laitoksen yhteydessä samalla laitosalueella tai muualla, jolloin sähkönsiirtoon laitokselle käytetään kanta- ja/tai jakeluverkkoa. Erona tapaukseen A on, että voimalaitos ei myy sähköä laitokselle, vaan se tuottaa laitokselle sähköä korvauksetta, tuotantokustannusperiaatteella tai muulla vastaavanlaisella toiminnanharjoittajan sisäisellä järjestelyllä.

Tämä tapaus koskee myös Mankala-periaatteella hankittua sähköä, joka tuotetaan päästökauppaan kuuluvassa voimalaitoksessa.

Päästökauppalain soveltamisalaan kuuluvasta laitoksesta hankittu sähkö tulee osoittaa seuraavien dokumenttien perusteella:

1) Sähkönhankintasopimus laitokselta, jolla on päästölupa sekä dokumentaatio laitosten välillä siirretyn sähkön määrästä

TAI

2) Dokumentaatio laitoksen kuulumisesta päästökauppalain soveltamisalaan sekä dokumentaatio laitosten välillä siirretyn sähkön määrästä

Osoitus sähköntuotantolaitoksen hallinnasta ja sen kuulumisesta päästökauppalain soveltamisalaan voidaan tehdä ilmoittamalla päästöluvan numero.

Dokumentaatio siirretyn sähkön määrästä on esim. mittaustulos, laskelma tai konservatiivinen arvio siirretyn sähkön määrästä.

Tapaus C: Sähkö olisi voitu myydä kolmannelle osapuolelle markkinaperusteiseen hintaan.

Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa toiminnanharjoittajan laitokselle hankkima sähkö ei kuulu tapaukseen A tai B, mutta sisältää kuitenkin epäsuoran hiilidioksidikustannuksen. Toiminnanharjoittaja voi esimerkiksi omistaa samalla laitosalueella olevan vesivoimalan, joka tuottaa sähköä tukea hakevalle laitokselle, mutta toiminnanharjoittajalla on myös mahdollisuus myydä vesivoimalan tuottama sähkö kolmannelle osapuolelle (myös sähköpörssi). Tällöin laitoksen sähköön sisältyy epäsuora hiilidioksidikustannus, joka oikeuttaa kompensaatiotukeen.

Tähän tapaukseen kuuluvat myös tilanteet, joissa toiminnanharjoittajalla on omaa päästökaupan ulkopuolista sähköntuotantoa, joka sijaitsee eri paikassa kuin sähköä kuluttava tuotantolaitos ja sähköä tuotetaan tukea hakevalle laitokselle.

Tämä tapaus koskee myös Mankala-periaatteella hankittua sähköä, joka tuotetaan päästökauppaan kuulumattomassa voimalaitoksessa.

Mahdollisuus, että tukea hakevalla laitoksella käytetty sähkö olisi voitu myydä kolmannelle osapuolelle markkinaperusteiseen hintaan, tulee osoittaa seuraavien dokumenttien perusteella:

1) Dokumentaatio siitä, että toiminnanharjoittaja on myynyt tai sillä on ollut valmius myydä sähköä JA sähkönsiirto laitokselta sähköverkkoon on tarkasteluvuonna ollut teknisesti mahdollista.

Toimittajanharjoittaja voi osoittaa sähkönmyyntivalmiutensa esimerkiksi, jos se on tarkasteluvuonna myynyt miltä tahansa laitokseltaan sähköä (organisatorinen valmius ja järjestelmävalmius myydä sähköä).

Tekninen valmius sähkönsiirrolle tukea hakevan laitoksen yhteydessä toimivalta voimalaitokselta sähköverkkoon tulee osoittaa esimerkiksi sopimuksella verkonhaltijan kanssa tai kytkentäkaaviolla.

TAI

2) Sopimus sähkön myymisestä ulospäin

TAI

3) Jos toiminnanharjoittajalla on omaa päästökaupan ulkopuolista sähköntuotantoa, joka sijaitsee eri paikassa kuin tukea hakeva laitos tai se hankkii sähkön laitokselle Mankala-periaatteella päästökaupan ulkopuolisesta voimalaitoksesta, tulee esittää dokumentaatio siitä, että toiminnanharjoittaja on myynyt tai sillä on valmius myydä kyseistä sähköä.

   Sähkönmyynti voidaan osoittaa esimerkiksi sopimuksilla tai laskutuksella.

   Valmius myydä sähköä voidaan osoittaa esimerkiksi sopimuksilla tai Nord Pool-jäsenyydellä.

4.1.2 Laitoksen toiminta

Tietokortilla 2 tuenhakijan tulee vahvistaa, että laitos, jolle tukea haetaan, on toiminnassa. Tuenhakijan tulee osoittaa todentajalle, että laitos on toiminnassa ja tuottaa yhtä tai useampaa tukikelpoista tuotetta.

Tieto laitoksen toiminnasta voidaan osoittaa tuettavan tuotteen kuluvan vuoden tuotantoraportista, tuotannonohjausjärjestelmästä, todentamiseen liittyvän laitoskäynnin yhteydessä tai energianmittausjärjestelmästä. Mikäli laitoksen toiminta todennetaan energianmittausjärjestelmästä, tulee toiminnanharjoittajan pystyä osoittamaan todentajalle, että sähkönkulutus laitoksella on samalla tasolla kuin tukeen oikeutetun tuotteen tuotannon ollessa käynnissä.

Kompensointiasetuksen 2 §:n 7 kohdan mukaisesti todennus laitoksen toiminnan osalta tulee tehdä enintään kuukautta ennen hakemuksen jättämistä SATU-järjestelmän kautta. Toiminnanharjoittaja tulee varmistua tukihakemuksen allekirjoituksen yhteydessä, että hakemuksen jättämisen ja laitoksen toiminnan todentamisen välillä ei ole yli kuukautta. Kuukauden aikaraja todennuksen osalta koskee vain kyseistä tietoa tukihakemuksesta, joten muut tukihakemuksen tiedot voidaan todentaa jo aikaisemmin esimerkiksi mahdollisen todentajan suorittaman laitoskäynnin yhteydessä.

Jos toiminnanharjoittaja osoittaa todentajalle laitoksen olevan toiminnassa esimerkiksi tuotantoraporttien perusteella, eivät tiedot saa olla yli kuukauden vanhoja hakemuksen jättöhetkellä. Jos toiminnanharjoittaja allekirjoittaa ja jättää hakemuk-

sen Energiavirastolle 15.2., tulee tuotantoraportista käydä ilmi laitoksen olleen toiminnassa 15.1. tai sen jälkeen. Jos laitoksen toiminnan todentamisesta on hakemuksen jättöhetkellä yli kuukausi, tulee toiminnanharjoittajan ottaa yhteyttä todentajaan laitoksen toiminnan uudelleen todentamiseksi. Kompensointilain 4 §:n 4 momentin mukaan laitoksen katsotaan lopettaneen toimintansa, mikäli toiminnan aloittaminen ei ole teknisesti mahdollista tai toiminnanharjoittaja ei voi osoittaa, että laitos voi aloittaa toimintansa uudelleen kuuden kuukauden kuluessa toiminnan lopettamisesta. Toiminnan uudelleen käynnistäminen voidaan osoittaa esim. esittämällä suunnitelma laitoksen uudelleen käynnistämisestä.

4.1.3 Muut laitoksen saamat tuet

Tuenhakijan tulee hakemuksen yhteydessä 2 tietokortilla antaa selvitys muista valtiontuista, jotka laitokselle on myönnetty tarkasteluvuonna. Hakemuksessa on yksilöitävä laitoksen ja toiminnanharjoittajan saamat tukimuodot ja täsmälliset tukisummat.

Valtiontuki määritellään Sopimuksen Euroopan Unionin toiminnasta (SEUT) artiklan 107 mukaisesti. Valtiontuki on julkisen tahon (esim. Euroopan Unioni, valtio, kunta, alue- tai paikallisviranomainen tai näiden omistama yhtiö) myöntämää tukea yritykselle. Tuki voi olla muodoltaan monenlaista, esimerkiksi

- suora rahallinen avustus, esim. investointituki
- markkinahintaa alhaisemmalla korolla myönnetty laina
- veronhuojennus
- markkinahintaa alhaisemmalla hinnalla myönnetty lainan takaus
- kuntien taloudelliseen toimintaan myöntämät tuet tai perusteettomat alennukset kuntien perimistä maksuista

Verohuojennukset tuenhakijan tulee ilmoittaa seuraavasti:

- Sähköveroluokka II: tuenhakijan toiminnassaan laitoskohtaisesti kuluttaman alemman sähköverotason sähkön määrä kilowattitunteina tarkasteluvuonna.
- Veronpalautukset: ilmoitetaan, mistä veronpalautuksesta on kyse (esimerkiksi energiaintensiivisen yrityksen veronpalautus) ja laitoskohtaisesti tarkasteluvuonna maksetun veronpalautuksen määrä. Veronpalautusten osalta ilmoitetaan toiminnanharjoittajalle tarkasteluvuonna maksetut veronpalautukset riippumatta siitä, mitä kalenterivuotta tai tilikautta palautukset koskevat.

Mikäli laitoksen, jolle tukea haetaan, yhteydessä toimii voimalaitos, jolle on myönnetty tarkasteluvuonna uusiutuvan energian tuotantotukea (metsähake- tai tuulivoima), tulee tästä ilmoittaa tukihakemuksessa. Tukihakemukseen riittää maininta tuesta sekä tukea saaneen voimalaitoksen ja sähköntuottajan nimet.

Tiedot valtiontuista kerätään laitoskohtaisesti siinä muodossa, jossa ne on myönnetty tai raportoitu tukea varten. Mikäli tuki jakautuu useammalle vuodelle, riittää maininta tuesta, ja jos mahdollista, niin tarkasteluvuodelle laskettu osuus tuesta. Saatujen rahallisten tukien osalta ilmoitetaan tiedot maksuvuoden perusteella.

Jos kyseessä on yrityskohtaisesta tuesta, jota ei ole mahdollista yksilöidä tietylle laitokselle, riittää tukisumman ilmoittaminen yhden laitoksen tukihakemuksen yhteydessä. Muiden saman toiminnanharjoittajan laitosten tukihakemuksissa riittää maininta tuesta sekä tieto, minkä laitoksen tukihakemukselta tukisumma löytyy.

Taulukko 9. Esimerkki toiminnanharjoittajan tukihakemuksella ilmoittamista muista valtion tuista, kun tukea haetaan kolmelta laitokselta.

Laitos A	Laitos B	Laitos C
Sähköveroluokka II: 50 000 000 kWh Energiaintensiivisen yrityksen veronpalautus: 100 000 e Tuki prosessitekniikan tutkimushankkeelle (EU:n komission rahoittama hanke). Yrityksen osuus tuesta: 750 000 e	Sähköveroluokka II: 200 000 000 kWh Energiaintensiivisen yrityksen veronpalautus: 1 500 000 e Laitoksen alueella toimii Pitäjän Voima Oy:n Kyläniemen voimalaitos, joka on saanut metsähakkeella tuotetulle sähkölle tuotantotukea. Investointituki TEKES:ltä. Kolmivuotinen hanke, tarkasteluvuoden osuus tuesta: 3 333 333 e Yrityksen saama tuki tutkimushankkeelle ilmoitettu Laitoksen A tukihakemuksessa.	Sähköveroluokka II: 150 000 000 kWh Energiaintensiivisen yrityksen veronpalautus: 500 000 e Energiatuki (ELY-keskus): 40 000 e Yrityksen saama tuki tutkimushankkeelle ilmoitettu Laitoksen A tukihakemuksessa.

Energiavirasto voi tarvittaessa pyytää tarkat tiedot Verohallinnolta tai muulta tukea myöntävältä viranomaiselta salassapitosääntöjen estämättä.

Tukea ei makseta, mikäli toiminnanharjoittajaa koskee maksamaton takaisinperintämääräys sellaisesta valtiotukipäätöksestä, joka on todettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.[5]

[5] Kompensointilaki 11 § 2 mom.

4.2 TIETOKORTTI 3: TUEN LASKENNAN LÄHTÖTIEDOT

Taulukko 10. Tietokortin 3 kysymykset.

Toimiala ja tuotteet, jo(i)lle tukea haetaan	Todennettava tieto	Edellytetään jokaisessa hakemuksessa
Tuotannon alkamisvuosi ja tuotanto- tai sähkönkulutustiedot viitejakson ajalta	Todennettava tieto	Edellytetään jokaisessa hakemuksessa
Tarkasteluvuoden tuotanto- tai sähkönkulutustiedot	Todennettava tieto	Edellytetään jokaisessa hakemuksessa
Päästötiedot	Todennettava tieto	Edellytetään E_2-tuotteilta
Kapasiteetin merkittävä laajentuminen	Todennettava tieto	Ilmoitetaan tarvittaessa
Muut tiedot laitoksen toiminnasta		Edellytetään joka hakemuksessa

4.2.1 Toimialat ja tuotteet

Laitoksen kuuluminen tuen piiriin ja tukimäärän laskenta riippuvat laitoksen tuottamista tuotteista. Tietokortilla 3 tuenhakija ilmoittaa laitoksen tuottamat tukeen oikeutetut tuotteet. SATU-järjestelmässä valittavalla tuotteella tarkoitetaan myös useista eri saman vertailuarvon tuotteista muodostuvia ryhmiä (esim. ”muut luokassa 27.43 Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto”).

Tuenhakija valitsee valikosta tuotteen toimialan NACE Rev. 1.1, 4-numerotason toimialaluokituksen mukaisesti. Tämän jälkeen tuenhakija tarvittaessa täsmentää vielä tuotteen 6-numerotasolla (CPA) tai 8-numerotasolla (PRODCOM). Kunkin tuotteen voi lisätä vain kerran. Valittujen 6- ja 8-numerotason tuotteiden on vastattava tämän ohjeen liitteen 2 vastaavia tuotemääritelmiä. Todentaja varmistaa todennuksessaan, että valitut tuotteet vastaavat kyseisiä tuotemääritelmiä. Tuotteiden muodostuvat SATU-järjestelmässä automaattisesti valikoista valitun tuotteen perusteella.

Toiminnanharjoittajan tulee todennuksen yhteydessä esittää todentajalle dokumentit, joista selviää, mitä tukikelpoisia tuotteita laitoksella valmistetaan NACE Rev 1.1 luokittelun mukaisesti 8- tai 10-numerotasolla (PRODCOM 2007). Kaikkien tuotteiden osalta NACE Rev. 1.1-luokittelu on määräävä tekijä tuotteen määrittelyssä. Laitoksessa tuotettavat tuotteet voidaan todentaa esimerkiksi jollain seuraavista tavoista.

- Laitos tuottaa tuotetta, joka on pysynyt muuttumattomana ja se on aiemmin raportoitu esimerkiksi Tilastokeskukselle tai Tullille Rev. 1.1 PRODCOM-koodin alla.
- Laitos tuottaa tuotetta, joka raportoidaan NACE Rev. 2 -luokituksen mukaisesti ja sille löytyy vastaava NACE Rev. 1.1 mukainen PRODCOM-koodi. Korvaavan koodin määrittämiseen voidaan käyttää Energiaviraston julkaisemaa muunnostaulukkoa.
- Laitoksen tuottama tuote vastaa tukeen oikeutetun Rev. 1.1 PRODCOM-koodin kuvausta. Jos tuotteelle ei löydy täysin vastaavaa PRODCOM 2007-koodia, käytetään lähintä vastaavaa.
- Jos tuotteelle ei pystytä määrittämään PRODCOM-koodia, tulee toiminnanharjoittajan osoittaa, että tuote yksiselitteisesti kuuluu tukeen oikeutettuun NACE-luokkaan.

Samoin kuin toimiala, tuotteiden PRODCOM-koodi voidaan vahvistaa Tilastokeskukselle toimitettujen raporttien perusteella tai varmistamalla, että tuote vastaa PRODCOM-koodin kuvausta. Myös Tullin käyttämän CN-luokittelun kuvauksia tai muiden raporttien nimikkeiden vertailua voidaan hyödyntää PRODCOM-koodien määrittelyssä.

Energiaviraston kotisivuilla on muunnostaulukko NACE Rev. 1.1 ja Rev. 2-luokituksista sekä tukeen oikeutettujen toimialojen alle kuuluvat PRODCOM-koodit ja niiden kuvaukset.

4.2.2 Viitejakson määräytyminen

Tuen laskennan perusteena oleva viitejakso määräytyy kompensointilain 3 §:n kohtien 6 ja 7 mukaisesti.

Viitejakso määräytyy tuotannon alkamisvuoden perusteella tuote- tai tuoteluokkakohtaisesti. EF -tuotteille määritetään aina yhteinen viitejakso (kts. Taulukko 14). EF-tuotteiden yhteinen viitejakso määräytyy ensimmäiseksi alkaneen EF-tuotteen tuotannon alkamisvuoden mukaisesti. Laitoksella voi olla käytössä useampia viitejaksoja, jos siellä valmistetaan useita tuotteita tai tuoteluokkia (kts. Taulukko 13). Viitejaksot tuotteille tai tuoteluokille määrittyvät automaattisesti, kun niiden tuotannon alkamisvuodet ovat ilmoitettu SATU-järjestelmän tietokortilla 3.

Mikäli tuotteen tai tuoteluokan tuotanto on keskeytynyt kokonaiseksi kalenterivuodeksi, katsotaan tuotannon alkaneen sinä vuonna, jona tuotanto on alkanut uudelleen. Tällöin tuotannon alkamisvuodeksi vastataan tuotannon uudelleen alkamisen vuosi.

Jos viitejaksoksi määrittyy jokin muu ajanjakso kuin 2005-2011, kysytään SATU-järjestelmässä perusteita poikkeavalle viitejaksolle. Hyväksyttävä syy poikkeavalle viitejaksolle on tuotannon alkaminen ilmoitettuna vuonna.

Kaikkien tuotteiden tai tuoteluokkien tuotannon alkamisvuosi tulee osoittaa (esim. tuotantoraporteista), kun tukea haetaan laitokselle ensimmäistä kertaa. Tuotannon alkamisvuodet ovat todennettavia tietoja. Jos tuotanto on alkanut vuonna 2005 tai

sitä aiemmin, riittää osoitus siitä, että tuotetta tai tuoteluokkaa on valmistettu vuonna 2005. EF-tuotteiden osalta riittää, että esitetään dokumentit ensimmäiseksi tuotantoon otetun EF-tuotteen osalta.

Viitejaksot määrittyvät taulukon 11 mukaisesti automaattisesti SATU-järjestelmässä tuotannon alkamisvuoden mukaan.

Taulukko 11. Viitejakson automaattinen määräytyminen SATU-järjestelmässä.

Tuotanto alkanut	Viitejakso
≤ 2005	2005–2011
2006	2006–2012
2007	2007–2013
2008	2008–2014
2009	2009–2015
2010	2010–2016
2011	2011–2017
2012 ≤ ja tuotannon alkamisesta tarkasteluvuoteen on vähintään kolme vuotta	Tuotannon alkamisvuotta seuraavat kolme vuotta (esim. jos tuotanto alkanut 2012, niin viitejakso on 2013–2015)
Tarkasteluvuotena tai kahtena tarkasteluvuotta edeltävänä vuotena	Tarkasteluvuosi

Yhden viitevuoden poistaminen

Perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa määritettäessä yksi viitevuosi voidaan jättää laskennan ulkopuolelle, jos tuotanto on alkanut ennen vuotta 2012. SATU kysyy hakemusta täytettäessä poistettavan viitevuoden.

Taulukko 12. Esimerkki: EF-tuotteiden tuotanto on alkanut ennen vuotta 2005 ja vuosi 2009 on jätetty laskennan ulkopuolelle.

Vuosi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Sähkönkulutuksen perustaso
Sähkönkulutus	100	90	85	95	Poistettu	95	105	95

4.2.3 Viitevuosittainen tuotannon tai sähkönkulutuksen määrä

Kun viitejakso on määritetty kaikille tuotteille ja tuoteluokille, ilmoittaa tuenhakija SATU-järjestelmässä E- tai E_2-tuotteiden tuotannon määrän tonneissa tai EF-tuotteiden yhteenlasketun sähkönkulutuksen megawattitunneissa jokaiselle viitejakson vuodelle. Tuotteiden painot määritetään siinä kosteuspitoisuudessa, jossa ne myydään. Energiavirasto laskee annettujen tietojen perusteella perustuotokset (E- tai E_2-tuotteet) ja/tai sähkönkulutuksen perustason (EF -tuotteet). Tuotanto- ja sähkönkulutustiedot voidaan ilmoittaa kahden desimaalin tarkkuudella. Energiavirasto voi tarvittaessa pyytää laskennan ja taustalla olevat dokumentit nähtäviksi.

Todentaja todentaa ilmoitetut tuotanto- ja sähkönkulutustiedot. Toiminnanharjoittajan tulee esittää todentajalle sähkönkulutus- ja tuotantotietojen alkuperäinen lähde (kts. kappale 4.2.6) ja koko tiedonkeruuketju (Mittaus->Tietojärjestelmä->Tietojen koonti->Tukihakemus SATU-järjestelmässä). Toiminnanharjoittajan tulee esittää todentajalle sähkönkulutus- ja/tai tuotantotiedot jokaiselta viitejakson vuodelta.

4.2.4 Tarkasteluvuoden tuotanto tai sähkönkulutus

Tuenhakijan tulee ilmoittaa tarkasteluvuoden tuotantomäärät tuote- tai toimialakohtaisesti ja sähkönkulutus EF-tuotteiden osalta yhteisesti. Energiavirasto arvioi annettujen tietojen perusteella, onko tuotannossa tapahtunut kompensointilain 7 §:ssä tarkoitettua tuotantotason laskua. Tuotantotason laskun vaikutus perustuotokseen tai sähkönkulutuksen perustasoon on kuvattu kappaleessa 2.5.5.

Tarkasteluvuoden sähkönkulutus- ja tuotantotiedot todennetaan samalla tavalla kuin viitejakson vastaavat tiedot.

4.2.5 Sähkönkulutuksen mittaaminen

Tuenhakija voi tuottaa laitoksellaan käytännössä kolmea erilaista tuotetyyppiä ja niiden yhdistelmiä:

1. **E- ja E_2-tuotteita**
2. **EF-tuotteita**
3. **Ei-tukeen oikeuttavia tuotteita**

Sähkönkulutusta ei tarvitse ilmoittaa, jos laitos tuottaa vain E- tai E_2-tuotteita, koska näiden tuotteiden tuki määritetään perustuotoksen perusteella. E- ja E_2 -tuotteilla perustuotoksen perusteella laskettua sähkönkulutusta sovelletaan myös siinä tapauksessa, että näin laskettu sähkönkulutus olisi todellista kulutusta pienempi.

Jos laitos tuottaa vain EF-tuotteita, on sen tuottamien tuotteiden sähkönkulutus sama kuin koko laitoksen sähkönkulutus. Tällöin voi riittää yksi mittauspiste koko laitoksen sähkönkulutuksen määrittämiseksi.

Jos laitos tuottaa EF-tuotteita ja jotain muita tuotetyyppejä, on EF-tuotteiden sähkönkulutus määritettävä erikseen. EF-tuotteiden sähkönkulutus on määritettävä,

koska ei-tukeen oikeuttavien tuotteiden sekä E- ja E_2-tuotteiden vertailuarvoon jo valmiiksi sisältyvä sähkönkulutus tulee rajata pois tuen piiristä.

4.2.6 Sähkönkulutuksen mittaamisen menetelmät

Yleisesti laitoksen sähkönkulutus on pystyttävä esittämään johdonmukaisesti, jotta tukikelpoinen sähkönkulutus voidaan määrittää viitejakson ajalta. Alla olevassa listassa hyväksytyt menetelmät ovat hierarkkisessa järjestyksessä, eli ensisijaisesti tulee käyttää ylintä mahdollista vaihtoehtoa sähkönkulutuksen arvioimiseksi laitos- ja tuotetasolla:

1. Kalibroidut mittarit
2. Sähköyhtiön laskutus
3. Tuotannonohjausjärjestelmän tallentamat lukemat
4. Tarkin mahdollinen sähkönkulutuksen konservatiivinen arvio

Mikäli joudutaan käyttämään konservatiivista arviota, tulee tuenhakijan esittää todentajalle laskenta ja perustelut sille, ettei tukeen oikeutettua sähkön määrää ole yliarvioitu. Energiavirasto voi tarvittaessa pyytää todentajaa toimittamaan työraportin konservatiivisen arvion todentamisesta.

Esimerkki

> Laitos tuottaa sulfaattisellua ja kartonkia. Kemiallisen sellun tuotanto ei ole oikeutettu tukeen, mutta kartongin tuotanto on. Laitoksella mitataan sähkön kokonaiskulutusta ja kartonkikoneen sähkönkulutusta. Koko laitoksen sähkönkulutus on ollut 100 GWh ja kartonkikoneen 85 GWh. Tässä tapauksessa tarkin mahdollinen tapa on käyttää kartonkikoneen mitattua tulosta, jolloin sähkönkulutukseksi tukihakemukseen merkitään 85 GWh.

Sähkönkulutuksen konservatiivinen arvio

Mikäli luotettavia sähkönkulutuksen mittaustuloksia ei ole saatavilla, tulee kulutuksista esittää konservatiiviset arviot. Konservatiivinen arvio tarkoittaa sitä, että arvio koko laitoksen tukikelpoisen sähkön määrästä on pienempi kuin mikä tarkan mittauksen tulos olisi ollut. Arvioimalla saadun tuloksen tulee aina olla pienempi kuin koko laitoksen mitattu sähkönkulutus.

Konservatiivinen arvio voidaan osoittaa esimerkiksi vertaamalla käytössä olevaa tuotantoteknologiaa parhaaseen saatavilla olevaan teknologiaan ja tyypillisiin ominaissähkönkulutuksiin kyseisillä teknologioilla. Jos sähkönkulutusta jaetaan E-tuotteen ja EF-tuotteen kesken, tulee E-tuotteelle arvioidun kulutuksen olla suurempi kuin tuotekohtaisen vertailuarvon perusteella laskettu kulutus. Kaavio tästä periaatteesta on esitetty kuvassa 3.

Tuenhakijan tulee osoittaa luotettavasti, että konservatiivisen arvion periaatetta on noudatettu. Tämän osoittamiseen voidaan käyttää aiemmin todennettuja tietoja, vastaavien muiden laitosten ja prosessien jäljitettävissä olevia tietoja, teollisuus-

alan parhaita käytäntöjä, kokeellisesti määritettyjä korrelaatioita tai vastaavia menetelmiä. Yleisesti kaikkien arviointiin käytettyjen menetelmien tulee olla läpinäkyviä ja toistettavissa. Mikäli konservatiivisen arvion periaatetta ei voida luotettavasti osoittaa, hyväksytään tukikelpoiseksi sähkönkulutukseksi ainoastaan sellainen osuus, josta on todennettua näyttöä.

Kuva 3. Konservatiivisen arvion mukainen sähkönkulutuksen määritys.

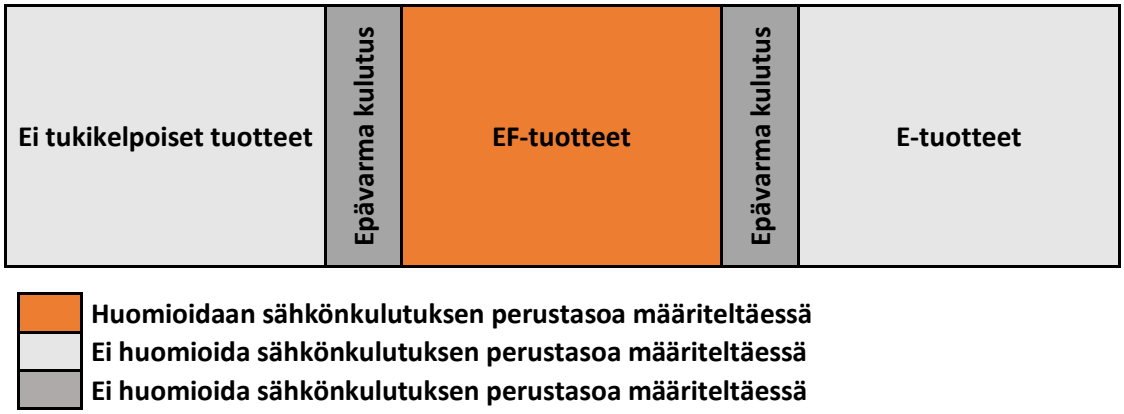

4.2.7 Yhteisten prosessien sähkönkulutuksen jakaminen

Jos laitos tuottaa EF-tuotteita ja muita tuotetyyppejä ja näillä tuotteilla on yhteisiä prosesseja, tulee yhteisten prosessien sähkönkulutus jakaa tuoteluokkien kesken. Tällainen yhteinen prosessi voi olla esimerkiksi tuotantolaitoksen toimistorakennusten sähkönkulutus.

Tuotteiden sähkönkulutuksen osuus yhteisistä prosesseista lasketaan massaperusteisesti eli suhteutettuna sen mukaan, miten monta tonnia tuotteita on tuotettu. Massaperusteinen jaottelu yhteisille prosesseille perustuu päästökaupan valtiontukisuuntaviivoihin (2012/C 158/04). Tuotteiden painot määritetään siinä kosteuspitoisuudessa, jossa ne myydään. Esimerkiksi sellun ja mekaanisen massan tuotannossa tämä tarkoittaa ilmakuivaa tonnia (Adt).

Käytännössä siis kaikille tuoteluokille lasketaan yleisestä sähkönkulutuksesta tuotantotonneihin suhteutettu osuus. E- ja E_2-tuotteiden sekä ei-tukeen oikeuttavien tuotteiden osuudelle yhteisestä sähkönkulutuksesta ei myönnetä tukea.

Toiminnanharjoittajan tulee esittää todentajalle dokumentit, laskenta ja perustelut, joista selviää, miten ja millä perusteilla yhteisten prosessien sekä sähkönkulutuskohteiden sähkönkulutus on jaettu eri tuoteluokkien välillä. Todentaja varmistaa, että sähkönkulutuksen jako tuoteluokkien välillä on tehty oikein.

Sähkönkulutuksen jaottelua tuoteluokille on havainnollistettu kuvassa 4. Ensisijainen erottelutapa on tuotekohtainen sähkönkulutuksen mittaus. Toissijaisesti voidaan käyttää muuta luotettavaa tapaa arvioida tuotekohtainen sähkönkulutus. Kaikissa tapauksissa laskennassa on käytettävä tarkinta mahdollista tapaa noudattamalla saatuja kulutuslukuja.

Kuva 4. Kaavio sähkönkulutuksen jaottelusta eri tuoteluokkien välillä.

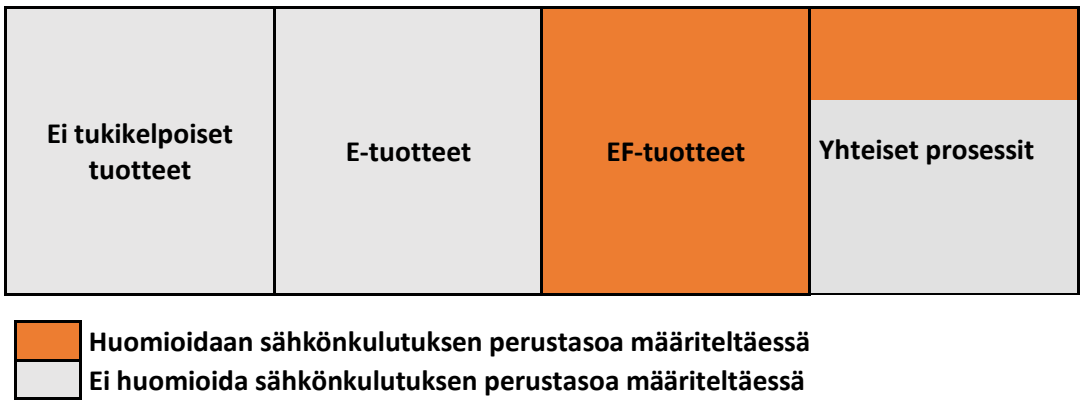

Esimerkki

Tuoteluokkien yhteisten prosessien sähkönkulutus on tiettynä viitejakson vuotena 10 GWh. Kaikkien tuoteluokkien tuotanto on ollut 100 massayksikköä eli yhteensä 300 yksikköä. Tällöin yhteisten prosessien sähkönkulutuksesta 1/3 voidaan huomioida EF-tuotteiden sähkönkulutuksessa tiettynä viitejakson vuotena eli tässä tapauksessa 3,33 GWh.

Esimerkki

Laitos tuottaa sulfaattisellua ja mekaanista massaa. Lisäksi laitoksella on prosesseja, jotka tukevat molempia prosesseja kuten raaka-aineen- ja jätevedenkäsittely. Kemiallisen sellun tuotanto ei ole oikeutettu tukeen, mutta mekaanisen massan tuotanto on. Koko laitoksen sähkönkulutus on ollut 110 GWh/a, josta 90 GWh/a mekaanisen massan tuotannossa ja 10 GWh/a sulfaattisellun tuotannossa. Yhteisten prosessien kulutus on tällöin ollut 10 GWh/a.

Mekaanisen massan tuotanto on ollut 100 massayksikköä ja sulfaattisellun 400 massayksikköä. Yhteisten prosessien sähkönkulutus voidaan huomioida mekaanisen massan osalta.

Ilmoitettava sähkönkulutus on tällöin:

90 GWh/a + 10 GWh/a * (100 / (100 + 400)) = 92 GWh/a

4.2.8 Päästöjen laskenta

Tietokortilla 3 kysytään tukeen oikeuttavien tuotteiden suoria kokonaispäästöjä ja asianmukaisia välillisiä päästöjä, jotka ilmoitetaan kompensointilain liitteen 2 mukaisesti. Kysymykset kysytään vain, jos laitoksella on tuotteita, joille on liitteessä 2 määritelty vertailuarvo yksikössä tCO_2/tuotostonni. Tällaisia ovat mm. eräät raaka-teräslaadut ja aromaattiset aineet.

Suorat kokonaispäästöt

Suorat kokonaispäästöt määritellään ilmaisjakopäätöksen (2011/278/EU) 14 artiklan mukaisesti seuraavalla kaavalla:

> Suorat kokonaispäästöt [tCO_2] = Vertailutuotteen kattamien prosessien suorat päästöt [tCO_2] + prosesseihin tuotu lämpö [TJ] * 62,3 tCO_2/TJ

Suorien päästöjen laskennassa käytetään kahta vaihtoehtoista viitejaksoa: joko 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010 riippuen siitä, kumman viitejakson aikana suorat päästöt ovat suuremmat. Tiedot ovat saatavilla laitoksen maksutta jaettavien päästöoikeuksien hakemuksista (ilmaisjakohakemus). Näiden tietojen käyttö on suositeltavaa. Jos ilmaisjakohakemuksessa käytetty viitejakso poikkeaa em. viitejaksosta, käytetään ilmaisjakohakemuksen viitejaksoa.

Suorat päästöt lasketaan vuotuisten päästöjen mediaanina ilmaisjakopäätöksen 9 artiklan 5 ja 6 kohtien mukaisesti.

Vertailutuotteen kattamat prosessit, joiden perusteella tuotteen suorat päästöt lasketaan, on lueteltu kunkin tuotteen osalta ilmaisjakopäätöksen liitteessä 1 ja kompensointilain liitteessä 2.

Suorien päästöjen laskemisessa käytetään laitoksen päästöjen tarkkailusuunnitelmassa määritettyjä menetelmiä. Mikäli päästöjä ei ole tarkkailtu vertailutuotteen kattamien prosessien osalta erikseen, on käytettävä konservatiivisia arvioita. Konservatiivinen arvio tarkoittaa tässä tapauksessa sitä, että suorien päästöjen määrä on arvioitava korkeammaksi kuin tarkka mittaus olisi antanut. Koko viitejaksolle on käytettävä samaa menetelmää.

Prosesseihin tuotu lämpö on määritelty ilmaisjakopäätöksen 9 artiklan kohdassa 3. Lämmön vertailuarvo 62,3 tCO_2/TJ on määritelty ilmaisjakopäätöksen liitteen 1 kohdassa 3.

Prosesseihin tuodun lämmön laskennassa käytetään kahta vaihtoehtoista viitejaksoa: joko 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010, riippuen siitä kumman viitejakson aikana prosesseihin tuodun lämmön määrä on suurempi. Prosesseihin tuotu lämpö lasketaan vuotuisen lämmön mediaanina ilmaisjakopäätöksen 9 artiklan 3 ja 6 kohtien mukaisesti.

Asianmukaiset välilliset päästöt

Asianmukaiset välilliset päästöt vastaavat ilmaisjakopäätöksen epäsuoria päästöjä, ja ne lasketaan kaavalla:

> Asianmukaiset välilliset päästöt [tCO_2] = Vertailutuotteen kattamien prosessien sähkönkulutus [MWh] * 0,465 tCO_2/MWh

Vertailutuotteen kattamien prosessien sähkönkulutuksen laskennassa käytetään kahta vaihtoehtoista viitejaksoa: joko 1.1.2005–31.12.2008 tai 1.1.2009–31.12.2010 riippuen siitä, kumman viitejakson aikana prosessien sähkönkulutus on suurempi. Tiedot ovat saatavilla laitoksen ilmaisjakohakemuksesta. Näiden tietojen

käyttö on suositeltavaa. Jos ilmaisjakohakemuksessa käytetty viitejakso poikkeaa em. viitejaksosta, käytetään ilmaisjakohakemuksen viitejaksoa.

Vertailutuotteen kattamat prosessit, joiden perusteella tuotteen sähkönkulutus lasketaan, on lueteltu kunkin tuotteen osalta ilmaisjakopäätöksen liitteessä 1 ja kompensointilain liitteessä 2. Tuotteen sähkönkulutus lasketaan vuotuisen sähkönkulutuksen mediaanina.

Mikäli sähkönkulutusta ei ole mitattu vertailutuotteen kattamien prosessien osalta erikseen, on käytettävä konservatiivisia arvioita. Konservatiivinen arvio tarkoittaa tässä tapauksessa sitä, että sähkönkulutus on arvioitava pienemmäksi kuin tarkka mittaus olisi antanut. Koko viitejaksolle on käytettävä samaa menetelmää.

4.2.9 Tuotantotason lasku

Energiavirasto arvioi vuosittain toimitettavien tarkasteluvuoden tuotanto- ja sähkönkulutustietojen perusteella, onko tuotannossa tapahtunut kappaleessa 2.5.5 kuvattua tuotantotason laskua.

4.2.10 Kapasiteetin merkittävä laajentuminen

Mikäli laitoksen tuottaman tuotteen tuotantokapasiteetti on laajentunut merkittävästi, voi se tukihakemuksen yhteydessä hakea kapasiteetin laajentumista Tällöin tuotteelle määriteltyä perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa nostetaan samassa suhteessa kuin laitoksen tuotantokapasiteetti on laajentunut.

Kapasiteetin merkittävä laajentumien arvioidaan tuotekohtaisesti. EF-tuotteita käsitellään kokonaisuutena (yhtenä tuotteena). Kapasiteetin merkittävä laajentuminen vaikuttaa ainoastaan kyseessä olevan tuotteen osuuteen tukisummasta.

Jotta laitoksella katsotaan tapahtuneen merkittävä kapasiteetin laajentuminen, tulee sen täyttää seuraavat kompensointilain 6 §:ssä säädetyt edellytykset:

1. Laitoksessa on tapahtunut yksi tai useampi määritettävissä oleva, tekniseen laitteistoon ja toimintaan liittyvä fyysinen muutos, joka on muu kuin pelkkä olemassa olevan tuotantolinjan korvaaminen.

2. Laitos voi toimia kapasiteetilla, joka on vähintään 10 prosenttia suurempi kuin sen asetettu alkukapasiteetti ennen muutosta.

3. Laajentuminen on tulosta yhdestä tai useammasta investoinnista käyttöomaisuuteen.

Fyysisen muutoksen on pitänyt tapahtua sinä tarkasteluvuonna, jolta tukea haetaan. Mikäli laajentuminen on seurausta useammasta muutoksesta, on niistä viimeisimmän pitänyt tapahtua tarkasteluvuonna, jolta tukea haetaan.

Mikäli kapasiteetin laajentuminen on seurausta useammasta fyysisestä muutoksesta, tulee niiden yhteensä mahdollistaa laitoksen toiminta vähintään 10 prosenttia suuremmalla kapasiteetilla.

Kapasiteetin merkittävää laajentumista haettaessa tuenhakijan tulee määritellä alkukapasiteetti sekä tuotantokapasiteetti. E- ja E_2-tuotteille alku- ja tuotantokapasiteetti ilmoitetaan tuotekohtaisesti ja EF-tuotteille yhteenlaskettuna kaikkien EF-tuotteiden osalta. Tietojen tulee olla todentajan todentamia.

Tukihakemuksessa tulee kuvata minkälaisia ja mihin laitteistoihin investoinnin yhteydessä on tehty muutoksia, ja miten nämä vaikuttavat tuotantokapasiteetin kasvamiseen. Kuvauksesta tulee käydä ilmi, mitkä fyysisistä muutoksia on tehty tarkasteluvuonna ja miten nämä muutokset ovat mahdollistaneet tuotantokapasiteetin kasvattamisen.

Energiavirasto arvioi, täyttyvätkö kompensointilain mukaiset kriteerit merkittävälle kapasiteetin laajentumiselle. Mikäli näin on, Energiavirasto korottaa tuenhakijalle määriteltyä perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa samassa suhteessa kuin kapasiteetti on muuttunut. Laitoksen saama tuki lasketaan käyttäen korotettua perustuotosta tai sähkönkulutuksen perustasoa. Muutos on pysyvä, eli myös tulevina tukivuosina tuki lasketaan uudelleen määritellyn perustuotoksen tai sähkönkulutuksen perustason mukaisesti.

Fyysinen muutos

Tuenhakijan tulee hakemuksen yhteydessä kuvata laitoksella tehdyt investoinnit ja fyysiset muutokset sekä ilmoittaa alkukapasiteetti sekä tuotantokapasiteetti.

Toiminnanharjoittajan tulee esittää todentajalle dokumentit, joista käy ilmi milloin fyysinen muutos on tapahtunut. Fyysisen muutoksen ajankohdan voi todentaa esimerkiksi laitos- tai laitetoimittajan kanssa tehdystä sopimuksesta, projektidokumenteista, luovutusdokumenteista tai tarkastuspöytäkirjoista.

Kapasiteetin nousu fyysisen muutoksen seurauksena voidaan todentaa esimerkiksi tuotantoraporteista.

Alkukapasiteetti

Alkukapasiteetti määritetään vuosien 2005–2011 kahden suurimman kuukausituotannon perusteella. Tuenhakijan on esitettävä todentajalle kaikki vuosien 2005–2011 kuukausittaiset tuotantoluvut.

Alkukapasiteettia tarkastellaan kapasiteetin laajentumisen kohteena olevan tuotteen osalta. EF-tuotteita käsitellään kokonaisuutena. Jos laitoksella tuotetaan useita EF-tuotteita, alkukapasiteetti määräytyy näiden tuotteiden kuukausittaisten kokonaistuotantomäärien perusteella, vaikka kapasiteetin laajentuminen ei koskisi kaikkia EF-tuotteita.

Mikäli laitoksen perustuotoksen tai sähkönkulutuksen perustason määrittelyssä ei ole käytetty viitevuosia 2005–2011 tulee alkukapasiteetin määrittelyssä käyttää niitä vuosia, joita on käytetty perustuotoksen tai sähkönkulutuksen perustason määrittelyssä. Tuenhakijan tulee pystyä esittämään tiedot kaikilta kuukausilta viitejakson ajalta.

Esim. tuenhakija on ilmoittanut hakemuksen yhteydessä viitevuosiksi 2008–2014. Alkukapasiteetti on kahden suurimman kuukausittaisen tuotannon keskiarvo vuosina 2008–2014.

Mikäli alkukapasiteettia ei voida määrittää yllä olevan mukaisesti, tulee se määrittää kokeellisesti.

Esim. kaikkia kuukausitason tuotantotietoja ei ole saatavilla viitejakson ajalta. Toiminnanharjoittajan osoitettava, että puuttuvat kuukaudet ovat pienempiä kuin tiedossa olevat kuukausituotannot.

Jos toiminnanharjoittaja ei pysty luotettavasti osoittamaan kahta suurinta kuukausituotantoa, on käytettävä esimerkiksi laitetoimittajan ilmoittamaa maksimikapasiteettia tai muuta luotettavaa tapaa varmistaa, ettei alkukapasiteettia aliarvioida. Vuosituotantojen keskiarvoa ei voi käyttää alkukapasiteetin määrittämisessä. Sellaisessa tapauksessa, että suurimmat kuukausitiedot jätettäisiin huomiotta, jäisi asetettu alkukapasiteetti liian pieneksi. Tällöin uuteen kapasiteettiin perustuva kerroin olisi vastaavasti liian suuri.

Kokeellisen menetelmän tulee olla todentajan hyväksymä ja se tulee kuvata hakemuksen tietokortin 4 Lisätiedot-kentässä.

Tuotantokapasiteetti

Kapasiteetin laajentumisen jälkeinen tuotantokapasiteetti määritetään kahden suurimman kuukausituotannon keskiarvona muutetun toiminnan aloittamista seuraavien kuuden kuukauden aikana.

EF-tuotteiden osalta tuotantokapasiteettiin sovelletaan samoja menettelyjä kuin alkukapasiteetin määrittelyssä. Jos laitoksella tuotetaan useita EF-tuotteita, tuotantokapasiteetti määräytyy näiden tuotteiden kuukausittaisten kokonaistuotantomäärien perusteella, vaikka kapasiteetin laajentuminen ei koskisi kaikkia EF-tuotteita. EF-tuotteiden kapasiteetin laajentumisen yhteydessä kaikkien EF-tuotteiden yhteenlasketun tuotantomäärän tulee kasvaa vähintään 10 %, vaikka tuotannon laajentuminen koskisi vain osaa tuotteista.

Muutettu toiminta on alkanut, kun laitos on saavuttanut suunnitellun toimintatason, kuitenkin viimeistään 180 päivää teknisen muutoksen jälkeen. Suunnitellun toimintatason saavuttaminen on toiminnanharjoittajan harkinnanvarainen ajankohta teknisen muutoksen ja 180 päivän määräajan välillä. Tekninen muutos tarkoittaa sekä yksittäistä laitoksen tekniseen laitteistoon ja toimintaan liittyvää fyysistä muutosta, että tällaisten muutosten sarjaa.

Mikäli laitoksen muutetun toiminnan kuuden kuukauden arviointijaksoa ei saada täyteen tarkasteluvuoden aikana, on arviointijaksoa mahdollista jatkaa tuenmaksuvuoden alusta, kunnes kuuden kuukauden jakso on täynnä[6].

[6] Mikäli kuuden kuukauden tarkastelujakson mittaaminen on kesken kompensaatiotuen hakemusajan umpeutuessa, tulee toiminnanharjoittajan silti jättää tukihakemus hakuajan puitteissa ja täydentää hakemusta jälkikäteen tuotantokapasiteetin tiedoilla.

Jos laitoksen tuotantokapasiteettia on kasvatettu sarjalla muutoksia, alkaa 180 päivän jakso sarjan viimeisestä muutoksesta. Tämän viimeisen muutoksen on oltava tapahtunut tarkasteluvuonna. Teknisen muutoksen ajankohta voidaan osoittaa esimerkiksi projektidokumentaatiosta tai laitetoimittajan asiakirjoista.

Esimerkki kapasiteetin merkittävästä laajentumisesta

Laitoksen sähkönkulutuksen perustasoksi on määritetty 20 GWh/a. Perustason määrittelyssä on käytetty viitevuosia 2005–2011.

Laitoksella vuosien 2005–2011 kaksi suurinta tuotantokuukautta ovat tammikuu 2007 ja tammikuu 2008. Tuotantomäärät kyseisinä kuukausina olivat 99 yksikköä ja 101 yksikköä. Alkukapasiteetti on näiden perusteella 100 yksikköä kuukaudessa ja 1 200 yksikköä vuodessa.

Laitoksella on aloitettu investointiohjelma vuonna 2014. Ohjelman aikana on tehty fyysisiä muutoksia laitteistoon ja tuotantokapasiteetti on kasvanut. Viimeinen ohjelmaan sisältynyt muutos on tehty tammikuussa 2016. Toiminnanharjoittaja on katsonut laitoksen muutetun toiminnan alkaneen 15.5.2016. Kuuden seuraavan kuukauden tuotannot olivat:

Kesäkuu:	120 yksikköä
Heinäkuu:	124 yksikköä
Elokuu:	126 yksikköä
Syyskuu:	120 yksikköä
Lokakuu:	120 yksikköä
Marraskuu:	120 yksikköä

Kaksi suurinta tuotantokuukautta muutetun toiminnan jälkeisinä kuutena kuukautena ovat heinäkuu ja elokuu, joiden tuotantomäärien keskiarvo on 125 yksikköä. Uusi tuotantokapasiteetti on siten 125 yksikköä kuukaudessa ja 1500 yksikköä vuodessa.

Kapasiteetin noston seurauksena laitoksen uusi sähkönkulutuksen perustaso on 25 GWh/a (20 [GWh/a] * 125 [yks./kk] / 100 [yks./kk]) eli sähkönkulutuksen perustasoa nostetaan 25 %.

Kuva 5. Esimerkki: kapasiteetin merkittävä laajentuminen.

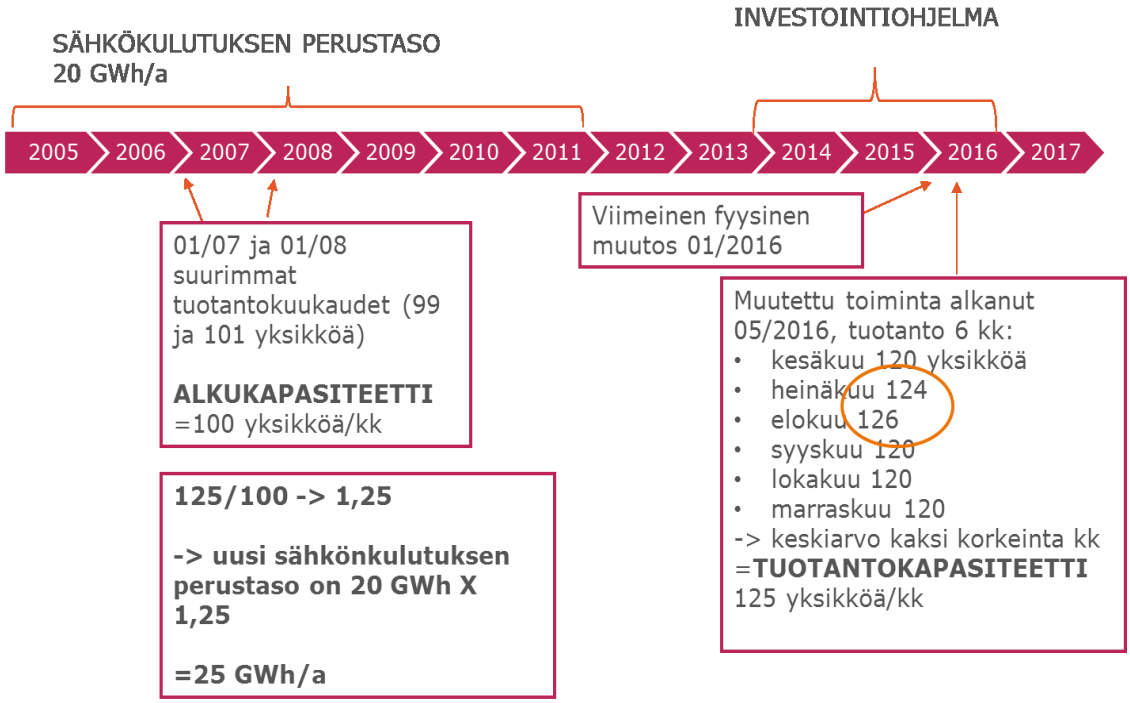

4.2.11 Muut tiedot laitoksen toiminnasta

Toiminnanharjoittaja on velvollinen tukihakemuksen yhteydessä ilmoittamaan SATU-järjestelmään seuraavat tiedot toiminnastaan ja laitoksestaan:

- Laitoksen tarkasteluvuoden vuosituotanto tonneina niiden toimialojen tai toimialojen osien osalta, jolle tukea on haettu. Tieto tulee ilmoittaa samalla NACE- tai PRODCOM-kooditasolla kuin kompensointilain liitteessä 1.

Mikäli tukea haetaan EF-tuotteelle, tulee SATU-järjestelmään ilmoittaa tukihakemuksen yhteydessä myös tiedot:

- Laitoksen kokonaissähkönkulutus (MWh) tarkasteluvuonna.

Mikäli samassa laitoksessa valmistetaan sekä E- tai E_2-tuotteita että EF-tuotteita, tulee ilmoittaa:

- EF-tuotteen vuosituotanto niiltä vuosilta, joita on käytetty E- tai E_2-tuotteen perustuotoksen määrittämiseen. Vuosituotannot tulee ilmoittaa erikseen kunkin toimialan ja alatoimialan osalta kompensointilain liitteen 1 jaottelun mukaisesti.

Myönteisen tukipäätöksen saaneiden toiminnanharjoittajien tiedot raportoidaan päästökaupan valtiontukisuuntaviivojen (2012/C 158/04) luvun 5.1 mukaisesti.

4.3 TIETOKORTTI 4: TODENTAJAN TODENNUS, SALASSA PIDETTÄVIEN TIETOJEN YKSILÖINTI JA ALLEKIRJOITUS

Tietokortilla 4 toiminnanharjoittaja merkitsee tukihakemuksensa todentajan ja kielen, sekä yksilöi hakemuksen sisältämät salassa pidettävät tiedot. Lisäksi toiminnanharjoittaja voi jättää hakemukseen liittyen lisätietoja ja/tai liitteitä. Hakemus tulee myös allekirjoittaa tietokortilla 4.

4.3.1 Julkisuus ja salassa pidettävät tiedot

Energiaviraston kompensaatiotuen myöntämistä koskevat päätökset ovat julkisia. Tukipäätökset ovat saatavilla SATU-järjestelmän julkisen puolen kautta.

Mikäli toiminnanharjoittaja katsoo tukihakemuksen (ja sen mahdollisten liitteiden) sisältävän lain viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) 24 §:n nojalla salassa pidettäviä tietoja, tulee sen yksilöidä ne ja perustella, miksi ja minkä lainkohdan perusteella tieto/liite on salassa pidettävä tietokortin 4 tekstikentässä.

Tietoja, jotka viranomaisen tulee pitää salassa julkisuuslain mukaan ovat esimerkiksi liikesalaisuudet (julkisuuslain 24 §:n 20 kohta). Liikesalaisuudella tarkoitetaan liiketoiminnan kannalta merkityksellisiä tietoja, joita toiminnanharjoittaja ei ole tarkoittanut yleisön tietoon ja joiden pitämiseen poissa julkisuudesta toiminnanharjoittajalla voidaan katsoa olevan erityinen intressi. Liikesalaisuutta ei ole toiminnanharjoittajaa tai sen liiketoimintaa koskeva yleisesti tunnettu tieto tai tieto, joka on hankittavissa julkisista lähteistä tai julkisista lähteistä saatavan tiedon yhdistämisellä. Tiedon negatiivinen luonne ei yksinään tee tietoa salassa pidettäväksi, vaan myös muiden salassapitovaatimusedellytysten tulee täyttyä.

Mahdolliset salassa pidettäväksi katsottavat tiedot/liitteet tulee ilmoittaa Energiavirastolle hakemuksen vireilletulovaiheessa. Mikäli Energiavirasto on hakemuksessa annettujen tietojen salassapidosta eri mieltä toiminnanharjoittajan kanssa, varataan toiminnanharjoittajalle mahdollisuus lausua tietojen salassapidosta.

Tukea saava laitos ja myönnetty tukisumma ovat aina julkista tietoa. Myös sähkönkulutuksen perustaso ja E/E2-tuotteiden perustuotos ovat julkista tietoa, sillä ne ovat tiedossa olevia vakioita käyttäen laskettavissa tukisummasta. Näitä tietoja ei ole mahdollista salata hakemukselta.

4.3.2 Hakemuksen allekirjoittaminen

Kun toiminnanharjoittaja on täyttänyt kaikki tiedot tukihakemukselle, jätetään se todentajalle todennettavaksi tukihakemuksen tietokortilla 4 olevalla painikkeella. Tällöin tukihakemus siirtyy toiminnanharjoittajan tietokortilla 4 valitsemalle todentajalle, eikä siihen voi enää tehdä muutoksia tai korjauksia. Kun todentaja on jättänyt todennuksen, palautuu todennettu tukihakemus takaisin toiminnanharjoittajalle. Toiminnanharjoittajan tulee vielä allekirjoittaa todennettu tukihakemus tietokortilla 4 ja jättää hakemus Energiavirastolle. Tukihakemus siirtyy Energiaviraston käsittelyyn vasta, kun todennettu tukihakemus on toiminnanharjoittajan toimesta allekirjoitettu. Allekirjoitettu tukihakemus tulee jättää SATU-järjestelmän kautta määräaikaan mennessä.

5 TUEN LASKENTA SATU-JÄRJESTELMÄSSÄ

Kompensointilain 8 §:n mukaan Energiavirasto laskee tuen määrän. Toiminnanharjoittajan ei siten tarvitse itse laskea tuen määrää tai selvittää tukeen vaikuttavia parametreja kuten päästöoikeuden termiinihintaa. Toiminnanharjoittaja syöttää SATU-järjestelmään tuen laskennassa tarvittavien muuttujien tiedot. SATU laskee maksettavan tuen määrän, joka ilmoitetaan toiminnanharjoittajalle maksatuspäätöksessä.

5.1 TUOTANNON PERUSTEELLA LASKETTAVA TUKI

E- ja E_2-tuotteille tuki lasketaan tuotteiden tuotantomäärän perusteella. Toiminnanharjoittaja syöttää SATU-järjestelmään tukikelpoisten tuotteiden tuotantomäärät viitejakson vuosilta, ja E_2-tuotteiden osalta syötetään myös tiedot asianmukaisista välillisistä päästöistä ja suorista kokonaispäästöistä. SATU laskee tuen määrän joko kaavan 1 (E-tuotteet) tai kaavan 2 (E_2-tuotteet) mukaan.

Taulukko 13. Esimerkki tuotantoperusteisen tuen laskennasta.

Tuotteet	Tarkastelu-vuoden tuotanto (t)	Viitevuodet ja viitevuosittaiset tuotannot (1000 t)							Päästötiedot		Perus-tuotos
	2017	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	*AVP*	*SP*	
27.10.T1.22 Seostamaton teräs ym.	1400,03	1000,3	1040,5	1300,7	1200,77	Pois-tettu	1000,2	1110,9			1108,9
27.10.T1.21 Raakateräs ym.	1600,76	1400,6	1535,9	1600,8	Pois-tettu	1324,6	1368,3	1495,3	1200,6	510,3	1454,2

5.1.1 E-tuotteet

Seostamattoman teräksen 27.10.T1.22 vertailuarvo lain liitteessä 2 on 0,036 ja vertailuyksikkö on MWh/t, joten se on E-tuote. Tukimäärän laskennassa käytetään kaavaa 1:

$$A_{maxt} = A_{it} * C_t * P_{t-1} * (E * BO - 1\ GWh)$$

Sijoittamalla kappaleessa 2.5.3 esitellyt vakiot kaavan kolmen ensimmäisen termin paikalle saadaan tuen määrä euroina megawattituntia kohti tarkasteluvuonna.

$$A_{it} * C_t * P_{t-1} = 0,4 * 0,67 * 5,84 = 1,565\ €/MWh$$

Sijoittamalla tuotteen vertailuarvo *E* (0,036 MWh/t) ja perustuotos *BO* (1 108 900 t) kaavan jälkimmäiseen puoliskoon saadaan tukeen oikeutetun sähkön määrä megawattitunteina.

$$E * BO - 1\ \text{GWh} = 0{,}036 * 1\ 108\ 900 - 1\ 000\ \text{MWh}$$

$$39\ 920{,}4 - 1\ 000\ \text{MWh} = 38\ 920{,}4\ \text{MWh}$$

Kertomalla tukeen oikeutetun sähkön määrä tuen määrällä euroina megawattitunnilta, saadaan tuen määrä euroina tarkasteluvuoden osalta:

$$38\ 920{,}4\ \text{MWh} * 1{,}565\ €/\text{MWh} = 60\ 910{,}43\ €$$

Laitos saa seostamattoman teräksen 27.10.T1.22 osalta tukea siis 60 910,43 € tarkasteluvuodelta 2018.

5.1.2 E_2-tuotteet

Raakateräksen 27.10.T1.21 vertailuarvo lain liitteessä 2 on 0,352 ja vertailuyksikkö on tCO_2/t, joten sen laskennassa käytetään kaavaa 2. Tuotteen vertailuarvo E_2 muunnetaan ensin vertailuarvoksi *E* kaavalla 2:

$$E = E_2 * (AVP / (SP + AVP)) / PTK$$

Sijoittamalla SATU-järjestelmään syötetyt tiedot tukeen oikeutettujen tuotteiden päästöistä (*AVP* ja *SP*) kaavan sulkujen sisälle saadaan asianmukaisten välillisten päästöjen (eli tuotteen tuottamiseen kulutetusta sähköstä aiheutuvien päästöjen) osuus kokonaispäästöistä:

$$AVP / (SP + AVP) = 1200{,}6\ tCO_2 / (510{,}3\ tCO_2 + 1200{,}6\ tCO_2) = 0{,}702$$

Kertomalla vertailuarvo E_2 edellä lasketulla suhdeluvulla 0,702 saadaan vertailuarvo, joka ottaa huomioon vain kulutetusta sähköstä aiheutuvien päästöjen osuuden tuotteen tuotannossa:

$$E_2 * 0{,}702 = 0{,}352\ tCO_2/t * 0{,}702 = 0{,}247\ tCO_2/t$$

Jakamalla tämä korjattu vertailuarvo eurooppalaisella päästötasokertoimella 0,465 tCO_2/MWh saadaan tuotteen tuottamiseen kulutetun, tukikelpoisen sähkön määrä tuotantotonnia kohti:

$$0{,}247\ tCO_2/t / 0{,}465\ tCO_2/\text{MWh} = 0{,}531\ \text{MWh}/t$$

Kertomalla tämä suhdeluku tukeen oikeutetun tuotteen perustuotoksella saadaan tukeen oikeutetun sähkön määrä megawattitunteina:

$$0{,}531\ \text{MWh}/t * 1\ 454\ 200\ t = 772\ 180{,}2\ \text{MWh}$$

Kertomalla tukeen oikeutetun sähkön määrä tuen määrällä megawattituntia kohti, saadaan tukimäärä euroina. Yhden GWh:n sähkönkulutusta ei vähennetä enää tukeen oikeutetun sähkön määrästä, koska se on jo vähennetty tämän laitoksen osalta kertaalleen.

772 180,2 MWh * 1,565 €/MWh = 1 208 462,01 €

Laitos saa raakateräksen 27.10.T1.21 osalta tukea siis 1 208 462,01 € tarkasteluvuodelta 2018. Yhteensä laitos saa tukea 60 910,43 + 1 208 462,01 = 1 269 372,44 €.

5.2 SÄHKÖNKULUTUKSEN PERUSTEELLA LASKETTAVA TUKI

EF-tuotteille tuki lasketaan tuotteiden sähkönkulutuksen perusteella. Toiminnanharjoittaja syöttää SATU-järjestelmään tukikelpoisten tuotteiden yhteisen sähkönkulutuksen viitejakson vuosilta. SATU laskee tuen määrän kaavan 3 mukaan.

Taulukko 14. Esimerkki sähkönkulutukseen perustuvan tuen laskennasta.

Tuotteet	Tarkastelu-vuoden sähkönku-lutus, GWh	Viitevuodet ja viitevuosittaiset sähkönkulutuksen, GWh							Sähkönku-lutuksen perustaso, GWh
	2017	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
24.15.30.30 Ammoniumnitraatti									
24.15.20.50 Kaliumnitraatti									
Yhteensä	21,4	24,5	25,8	23,7	(pois-tettu)	19,9	20,7	22,1	22,8

Ammoniumnitraattia ja kaliumnitraattia ei ole mainittu lain liitteessä 2, joten ne ovat EF-tuotteita, joiden tuen laskennassa käytetään toissijaista vertailuarvoa 0,8. Tukea ei lasketa tuotekohtaisesti, vaan EF-tuotteiden yhteisen sähkönkulutuksen perusteella. Tukimäärän laskennassa käytetään kaavaa 3:

$$A_{maxt} = A_{it} * C_t * P_{t-1} * (EF * BEC - 1\ GWh)$$

Sijoittamalla kappaleessa 2.5.3 esitellyt vakiot kaavan kolmen ensimmäisen termin paikalle saadaan tuen määrä euroina megawattituntia kohti tarkasteluvuonna 2018.

$$A_{it} * C_t * P_{t-1} = 0,4 * 0,67 * 5,84 = 1,565\ €/MWh$$

Sijoittamalla tuotteen vertailuarvo *EF* (0,8) ja sähkönkulutuksen perustaso *BEC* (22,8 GWh) kaavan jälkimmäiseen puoliskoon saadaan tukeen oikeutetun sähkön määrä gigawattitunteina.

EF * *BEC* – 1 GWh = 0,8 * 22,8 – 1 GWh

18,227 GWh – 1 GWh = 17,227 GWh

Kertomalla tukeen oikeutetun sähkön määrä tuen määrällä euroina megawattitunnilta, saadaan tuen määrä euroina tarkasteluvuoden osalta:

17 227 MWh * 1,565 €/MWh = 26 960,26 €

Laitos saa ammoniumnitraatin ja kaliumnitraatin osalta tukea siis 26 960,26 € tarkasteluvuodelta 2018.

6 HAKEMUKSEN KÄSITTELY, TUKIPÄÄTÖS JA MAKSATUS

6.1 HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Tukihakemus tulee vireille Energiavirastossa, kun toiminnanharjoittaja jättää todennetun ja allekirjoitetun (kts. kappale 4.3.2) tukihakemuksen SATU-järjestelmän kautta.

6.2 HAKEMUKSEN KÄSITTELY JA KIELI

Kun hakemus saapuu Energiavirastoon, tutkitaan sen käsittelyn edellytykset. Mikäli laissa ja asetuksessa määritellyt edellytykset täyttyvät ja hakemuksen allekirjoittaja on oikeutettu toiminnanharjoittajan nimenkirjoitukseen, tukihakemus otetaan käsiteltäväksi.

Kielilain mukaisesti hakemus voidaan tehdä joko suomen tai ruotsin kielellä.

Mikäli hakemuksessa havaitaan puutteita tai lisäselvityksen tarvetta, Energiavirasto lähettää toiminnanharjoittajalle täydennyspyynnön ja asettaa määräajan, jonka puitteissa täydennys on toimitettava.

Energiavirasto käsittelee hakemuksen kaikilta osin hallintolain mukaisesti ja hyvän hallinnon periaatteita noudattaen.

Kun Energiavirasto katsoo hakemuksen sisältävän päätöksenteon kannalta kaikki oleelliset tiedot, siirtyy asia päätösvalmisteluun.

6.3 PÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ

Energiavirasto antaa hakemuskäsittelyn jälkeen päätöksen tuen myöntämisestä.[7]

Energiaviraston tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä määritetään tukea saava toiminnanharjoittaja ja laitos, tukimäärä sekä tuen määrään vaikuttaneet seikat toimialoittain sekä toimialan osittain. Päätökseen liitetään myös muutoksenhakuohjeet hallintolain säännösten mukaisesti.

Tuen myöntämistä koskevat päätökset ovat maksullisia. Maksut on määritetty kulloinkin voimassa olevassa Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Energiaviraston maksullisista suoritteista, joka on nähtävissä Energiaviraston kotisivuilla.

Kompensaatiotuen ns. laajan tukihakemuksen päätöksen hinta on 1900 € ja suppean tukihakemuksen päätöksen hinta on 600 €. Tukihakemus on laaja, kun kyseessä on ensimmäinen laitosta koskeva tukihakemus tai jos tukihakemus sisältää kapasiteetin merkittävän laajentumisen. Muissa tapauksissa tukihakemukset ovat suppeita. Toiminnanharjoittajalle lähetetään lasku päätöksestä tukihakemuksen käsittelyn jälkeen.

[7] Kompensointilaki 10 § 1 mom.

6.4 MUUTOKSEN HAKU

Energiaviraston tekemään päätökseen hakemuksesta saa vaatia oikaisua Energiavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään.[8]

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.[9]

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.[10]

6.5 TUEN MAKSAMINEN

Energiaviraston on maksettava tuki sen kalenterivuoden loppuun mennessä, jona tukea on haettu.[11]

Rahojen siirto toiminnanharjoittajan ilmoittamalle tilille tehdään noin viikon sisällä tukipäätöksen hyväksymisestä.

6.6 TIETOJEN SÄILYTTÄMINEN

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että kaikki kompensaatiotukijärjestelmään ja tuen hakemiseen liittyvät tiedot on talletettu ja ilmoitettu siten, että Energiaviraston ja todentajan on mahdollista varmistua niiden luotettavuudesta ja tarkkuudesta.

Toiminnanharjoittaja voi valita tietojen talletusmuodon. Toiminnanharjoittaja huolehtii, että tiedot on talletettu niin, että ne ovat säilytettävissä ja luettavissa lakisääteisen säilytysajan.

Tuensaaja on velvollinen säilyttämään tukeen liittyvän aineiston kymmenen vuotta tuen myöntämisajankohdasta.[12]

[8] Kompensointilaki 29 § 1 mom.
[9] Kompensointilaki 29 § 2 mom.
[10] Kompensointilaki 29 § 3 mom.
[11] Kompensointilaki 11 § 1 mom.
[12] Kompensointilaki 32 § 1 mom.

LIITTEET

LIITE 1 *Kompensaatiotukikelpoiset tuotteet ja PRODCOM-koodit*

Excel-taulukko on ladattavissa Energiaviraston kotisivuilta.

LIITE 2 *E- ja E_2-tuotteiden vertailuarvot (lain liite 2)*

Excel-taulukko on ladattavissa Energiaviraston kotisivuilta.